

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

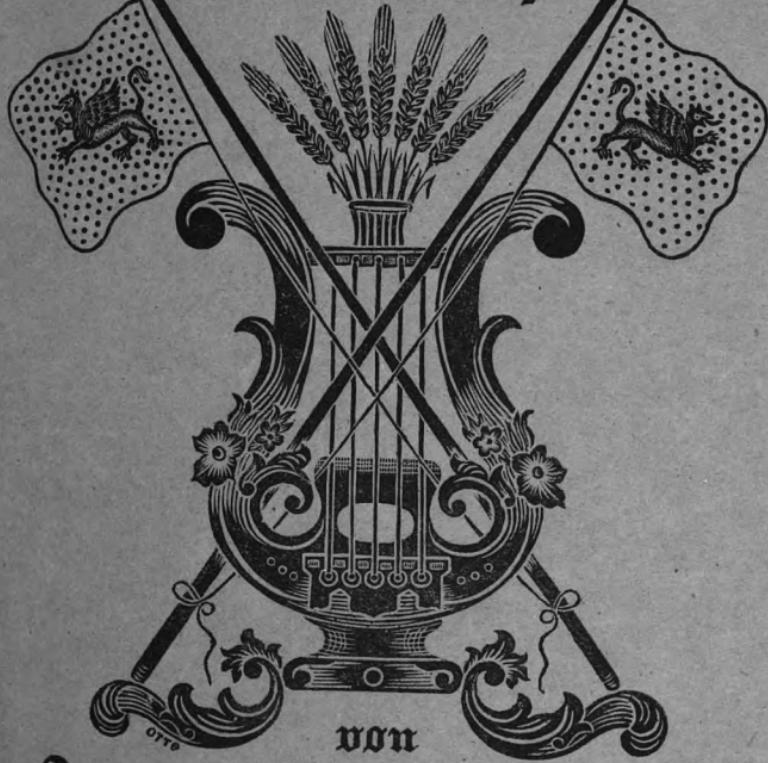
Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter <http://books.google.com> durchsuchen.

P. O. germ. 184 P.

Brinckmann

71

Vogel Grip.

von

John Brinckman.

Güstrow.

Verlag der Buchhandlung von Opiz & Co.

1859.

Vagel Grip.

En Doenkenboek

בון

John Brinckman.

Güstrow.

Verlag der Buchhandlung von Opitz & Co.

1859

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

Druck von H. & L. Ebert's Erben in Güstrow.

Dat 's ill as dat is;
Wat du magst holl wiß, —
Stek in wat 's got, —
Un dat Leg sla dot!
Eet dat Kesen un Rüren,
Dat Deckern un Rüren,
Will 't nich soeten, magt jo woll fürn.

Bagel Grip.

Oll Rostock — min oll Barestadt!
Ich hew di goa to lew,
So lew, foerwoar! — icf wet nich, wat
Ich üm di let un gew.
Ich bün nu mennig Soar all furt,
N beten all vespalt,
Man Rostock, dat's sonn egen Wurt,
Dat frisch mi werre maft.

Ich der min Lit mi oarig üm,
Wu dat woll bete wir;
Na Ost un Westen kem icf rüm,
An dusend Mil un mir;
Nipp tek icf to, doch fünn icf ball
Dat slichte, as icf droemt:
Bun vörren doa was dat muert all,
Man achte was dat flemt.

Dat Allebest -- dat Allebest,
 Dat in de Frömm ik seg,
 En smuck lütt Goartüg is dat west,
 Dat doa voer Anke leg;
 Noch lang höll dat ken hunnet Laßt,
 Man wat mi denu so freugt —
 Dat was, dat vun sin baewelst Mast
 De Bagel Grip hett weigt.

Dat was de Bucht vun Halifax,
 All Schep in Sündagsstat;
 Doa weigten hunnet Unionjacks,
 Dannbrogs un Hanseat,
 Holländsch un Fransche Erikslur,
 De Yanki Stirn un Strip, —
 Man ken so flott un ken so stur
 As du, oll Bagel Grip!

Ick kek un stünn un stünn un kek
 Un harr un freg nich nog;
 Dat würr mi üm dat Hart so wet.
 Un natt würr mi dat Og.
 Mi dücht, as prait de Bagel doar
 Mi an in enßhen furt:
 — — Kumm! — foer de Warnow sünd wi floar —
 Kumm furst man mit an Burd!

Stür südlich du un nördlich Rant,
 Wuhen de Wind grar blöft, —
 Peil du di jere Purt un Strand
 De Ros ründ, Ost und West, —
 Stek du din Kabels ut all heir,
 Din stiw Nikastel-Ker . . .
 To Hus is doch de beste Reir,
 De sekest Ankester! — —

Lünk un Gelgoesch.

— Jung, smit mi nich mit Sten un Strünk
 Hier voer min Schündoer up de Lünk
 Un up de lütt Gelgoesch!
 Wat du foer 'n ollen Rade büst!
 Süß nich, wat de arm Baegel früst?
 De sünd of Blot un Fleisch.

Du heft to Hus de Schöttels vull,
 Du frettst Dag in Dag ut foer dull
 Un premst di vull din Mag; —
 Gelgoesch un Lünk wat hunget de!
 Er Disch liggt ünne Ss un Sne, —
 Dat geit er goa to schrag.

Er Lit is hart, er Winte där;
 Dat geit er as de Brachelür,
 Glik vunne Hand to Münt.
 Un wenn en Weitkurn vun de Del
 Ok rut ens flüggt, dat is nich vel
 Un dat is girt er günnt.

Kumm her! Da, nimm diß Hand vull Dar'n
Un dräg s' er achte in 'n Goat'n
Un wes doch enmal flok!
Dat is 'ne schlichte Wirtschaft man,
De Käu un Schap dörchforern kann
Un nich er Lümkens of. —

In Mandschin.

Dal ute Dak de Mand doa sick,
As ne Dirl aewen' Tun, de sick grint,
Er Hochtitslinn uppe Blek hett prickt
Un er Hemm' twelt uppe Lin.

Dat Dörp liggt still up de witte Plan,
As Farken int Krümmstro;
Un der doa freigen nich en Han,
Denjn wüst ken Minsch dat jo.

Un güng doa nich noch ründ 'ne Lücht,
Bi't Behus lank de Dämm, —
Harr Farenholt de Hoff mi dücht,
Un de Katens utrart Stämm.

Snedrewel.

Hei, störmt vun de nördlich Känt
Dat in'n Küsel her!
Hei! de Sne de törmt 'ne Schant
Dwaß doa voer de Katenwand, —
Dat's 'ne wille Gär.

Wein as ob de Winte dun
Doa koppheiste schoet
Aewe Stock un aewe Tun; —
Allens sleit he blag un brun,
Kümmit wat inne Moet.

Hei! se graelt un dat gerött
Em so foet un fin,
Us de Bagel singt he nett,
De den Burn de Kalwe frett
Ua an Solt de Swin.

Hektpoppen.

— De Se de dreggt noch Vir un Wag,
 Dat Is hett lang nog stan;
 De Helt de bitt, dat is ken Frag. —
 Nu will wi Poppen gan.
 De Fische wir doa gister noch
 Mit Sleren, War' un Winn';
 He der 'n bandig Brassentog;
 Nu wet wi doch,
 Wat doa noch Waken fünd.

Snir man de Wipens nich to dict
 Un snir s' ok nich to lang,
 Giw ok de Snur er rechte Schick
 Un winn s' ok nich to rank!
 Stek mi den Blöß ok jo recht fast
 Dwaß up den Haken up,
 Dat nich de Helt gloewt, wi hew spaßt;
 Man got uppaßt!
 Bitt he, treck wi em rup.

Sü, doa föllt all en Wipen üm
 Un tründelt in dat Lock;
 Wu slink de Snur sick dreigt ründ üm . . .
 Du steift of as sonn Block!
 Tred an! he sitt . . . slink an! he sitt . . .
 To slapp nich, nich to straff!
 Dat he de Snur intwei nich ritt,
 Nich am se bitt
 Un sett sick uppen Draw!

Dat moet en forschen Bengel sin;
 Den krig wi so nich sat,
 Wenn wi em so sin egen Pin
 Nich aw sick spaddeln lat.
 So nu is 't Lit, nu hal wi'n ran,
 Icf kenn sin Dart un Wis';
 He 's satc, icf fülm sat em an . . .
 Sü, dat wir dan —
 Doo liggt he all up 't Is!

Is dat en Kirl! Wenn hett nu Recht?
 Kann sin dat 'n Punte neg'n
 Boer 't Og he uppen Desen weggt.
 Wat wad sick More haeg'n!
 Dat is noch ens 'n schoen Middagbrod;
 Do Lüffken un brun Roew
 Smeikt, Krijchan, dat gefärlich got --
 Du rimunst to Not
 Sach morrn mit üns foerlew?

Nu hür ens, wu dat Wate stött,
Klunkt, ractelt, rummeln deit,
As wenn de Se sin Dek anfött
Un mit de Fust ansleit!
Wat dat doa ünnen runscht un knallt,
Knackt, ballert un maracht!
Nu frig wi sach Däuwere ball;
De Mand hett all
Sick wesselt gestern Nacht. —

Däuwere.

— Loew, Winte, toew du Brummboar!
Wat mafst üns all foer Last!
Loew man, nu is din Tit glik üm,
Oll Guatzkopp, Wraegelknaſt!
Du heft üns dull nog schaewelt,
So dull en schaeweltu fann;
Un wenn du di ok noch so sparrst
Un girt üns wire schaewelt horriſt,
Nu moest an't Mehe ran!

Du füſt all goa to geſtlich,
To grag all ut un groen;
Du harrſt ſacht girt 'n Hamel hatt,
'N Hamel mit ſim Ben?
Man ſo fett fidelt Lux nich —
Din Recht krigſt, ſüß ken Spir;
Der Swanz di achte 't Ur awſnirn,
Dat müchſt du, gloew ic, goa to girt —
Ja, wenn de Sünn nich wir!

De steit nu werre tirig up
Un lat geit se to Rüst;
Se kirt sich an din Zwe nich,
Kirt sich nich an din Lüst;
Se hett di an din Völl nu fat
Un plückt di ut din Voart;
Se fött di an din blag oll Snut
Un ritt din grisen Hoar di ut,
Bet dat du dot di roart!

Stutenollsch.

Dat Farken dat was meist verlamt
Un tillfoet uppe Kaw;
Schultmore is aeweto noch kam
Un hett 't flink in er Platz upnam
Un ler't inne Weg bi'n Aw.

Doa hett se 't mit 'n Pael todeckt
Un hett 'n heten Sten
Em tenzen Foeten hen noch steckt; —
Nicks as de Snut, de rut he reckt,
Is vun em nu to sen.

De Stutenollsch kem mit er Dracht
Un Körw un Schirm dunn gan;
Se kem inne Dönskdoer rinn un lacht
Un fär: — dat harr'k all min Ler nich dacht, —
Noch sonn schoen Slerenbau!

Na, Schultenmore, na wu geit?
Ne, is dat enmal kolt!
Ob dat woll ball uppen Däu werre sleit?
'N beten Mulschell hüt? Sonn Mulschell deit.
Mal sacht, dat 's backt ut Smolt.

Er Körw harr dal se sett un seg
In 't Spegel na er Müß.
Dunn tek s' sit ründ un as de Weg,
Dicht bi de Aw, to sen se freq,
Doa roep s': — All werre wat Lüttts!?

Na, Schultenmore, dat 's Gott's Segen,
En nimmt dat, as en 't nimmt;
Wat Gott en schickt, dat moet en drägen....
Dat is woll nu all Numme negen,
Wenn en to 't anne kümmt? —

Nast güng se na de Weg ran sacht:
— Ne, dat 'is jo 'n woaren Stat!
Ne, dat harr 'k all sein Dag nich dacht —
Ne, wat de Jung na 'n Schulten slacht!
De hett sonn Snut akrat! —

Swinflachten.

— Hurra! nu is dat Fastelnacht —
Nu giwt dat frische Rost!
Hurra! nu is üns Fettswin slacht,
Doa hängt he an de Post!
Nu wad dat 'n Leben,
Nu giwt 't Smolt un Greben,
Kol-, Blot-, Grütt- un Hackwurst,
Mett-, Lewe- un Knackwurst!

Un Ware schüwt sin Klott un seggt:
— He 's dörch un dörch gesund,
He hett keu enzig Funn un weggt
Sin drürhhalvhunnert Punt. —

Un More seggt: — He 's snickenfett;
Dat het 'k mi noch 'ne Flom;
De is so fast as 'n Ekenbrett
Un so witt as Stutenkrom! —

Un Xin de kann en in de Kaef
Herüm marachen här'n;
De moet dat grot Fatt foer de Paet
Mit Wipens noch awschür'n.

Un ic, ic mücht, dat Morn all wir,
Denn wad tohaugt dat Swin;
Denn kümmt de Ketel up dat Für, —
De iest Wurst, de is min!
Hurra! is 't n Leben!
Nu giwt' t Smolt un Greben,
Röl-, Blot-, Grütt- und Hackwurst,
Mett-, Lewe- un Knackwurst!

Boer Däu un Dag.

De Mand betrüpppt sich in de Dag;
Dat leggt dwaſ voer den Ekenkamp
So witt sich dal all up de Brak,
Un rufig is dat, kolt un damp.

Min Knaewel sünd binaut un flamm;
Dat blöht ſcharp up de aper Rüm,
Dal föllt mi Stal un Sten un Swamim,
Un ſtirw un dorw sünd mi de Düm.

Doa achte, wu de ḡeben finint,
Up de naakt Haidbarg doa de Schin —
Wat doa up ens jo glunant un glimmt...
Dat kann doch nich de Sünn all fin?

Weg is 't! Nu treckt dat gnetefwart
Heruppe, as würr 't werre Nacht;
Ne, wu dat Were enmal narrt, —
Wen harr nu woll an Ene noch dacht!

Nu hett dat mit de Urwten Tit,
Mit Lüffken un mit Sommekurn;
Nu legg de Satschört man bisit —
Nu kann dat noch bet Maideg dur'n.

Palmarum witt! Palmarum Sne!
Wu en dat drüggt, wu en dat schart!
Boes süt dat ut foer Minisch un Be
Un slimm foer Före un foer Sat.

Hew 'k dat nich dacht un ümme seggt!
Du kannst mi dat bitügen, Fiz!
Groen Winacht, sonn groen Winacht döggt
Den Deubel Nicks, den Deubel Nicks! —

De Sünn.

Dat is as ob de Heben lacht,
So blank fümmet doa de Sünn;
As ob se in er Sunndagsstat
Nu uppe Strat
Un voer er Husdoer stünn.

So irvoar stigt se doa nu rup,
As wull s' to Kirch hento;
As harr se er Gesangbok mit, —
De güllen Snitt,
De lücht un blänkert so.

So freurig geit s' un doch so irnst,
As harr se gestern bicht; —
So still un woarhaft in sicke firt,
As en, de 't wirt,
Dat he Begewung kriggt.

Grar as vun de Gerechten en,
De to Gotts Disch herkummt
Un foer sin egen Selennot
Den Win, dat Brod, —
Nich voer de Minschen nimmit.

Grar so as en, de sick vesprecht :
Wat an mi is, dat do 'k; —
Ik ga min Weg in Gottes Nam,
Ob Wulken kam, —
Un de denn höllt dat of.

Areboar.

1.

— Doa steist du, oll Hans Areboar,
Io werre up din Nest!
Du büst woll sit velegen Doar
Bet nu up Reisen west?
Wu geist hen — wuhen geist du --
Wat treckst du furt so wit? —
Un inne Frömm wat deist du
All all de lange Tit?

Du, schint doa ok de blanke Sünn
Un schint doa Mand un Stirn,
Un küs doa, as se Garven bün,
Hans Dochen ok de Dirn?
Is blag doa ok de Heben
Un of dat Wate natt?
Un hew se doa Bullgreben
Un Rate ok un Ratt?

Du, gan to Holt doa of de Lür
 Un hal sic Pingsten Mai?
 Sünd doa vun richtig witte Klür
 Solt, Smolt un Hoeneei?
 Dot varig Speck se mank of,
 Wenn se de Lüffken maust?
 Un giwt dat doa of Pannkof
 Un Dickmelsk in de Aust?

Hew se doa Mur un Wurt un Brok
 Un Soll un Bek un Wisch?
 Hew se doa Müs un Snaken of,
 Quadug un Pogg un Fisch?
 Du süst so glatt, ic gloew di,
 Schrag hett di 't sacht nich gan —
 Man hew se ok so lew di,
 As wi dat ümme dan?

Geist du doa of so frank un fri
 Mant Oss un Räu un Schap?
 Don doa to Ler de Jäges di
 Of wat, wenn se di drap'?
 Hew se ok all ens toewert doa,
 Wu du so lang recht steaft —
 Un sünd se ok bidroewt doa,
 Wenn furt du werre treest?

Min lew, min oll lütt Areboar —
Sü, doa flüggt ok din Fru!
Nu is dat klipp, nu is dat floar,
Ult is de Winte nu.
Ich bün foerwoar so got di,
Oll Fründ, du west Bisched —
Ich schürr woll giren de Pot di,
Wenn dat man don sick let.

2.

— Kik ens, wu siw un stor he geit
Up sin oll Schünendack!
As sonn Soldat, de Schildwach steit
In bunte Bücks un Jack;
So iwig süt he un so boes
Un so gefärlich ut, Herr Jes!
He draugt jo mit sin Snabel,
Grat so as wir 't 'n Sabel.

Nu wet ik, wat dat up sick hett
Un wat dat mit em het;
Doa kam twe Areboars un sett
Sick drift em voer de Foet;
Dat sünd twe frömm, — dat en oll Dings
Dat sett sick rechtsch, dat anne linksch...
As wiren ut se flagen,
Em vun sin Nest to jagen.

Je, Snappenlickes, kamt man ran,
 Wenn ji wat kaent un waelt!
 Uens Areboar, de is jug Mann,
 De hett noch ni nich naelt.
 Wenn en em an sin Wagen fürt,
 Wu hett he de de Bicht behürt . . .
 Wenn tve ok aewe enen,
 He wad juch schoen bidenen!

Sü so! Dat 's recht! Noch ens so! Sü!
 Noch ens! Dat nem 'k di got!
 Je ja, ji Bagelbunten ji,
 He stött up Dot un Blot!
 Kit! beir mak nu er Flünken wit,
 Nu hew se beir nich lange Tit —
 Grar as tve Praches foaren
 In 'n Busch voer den Schandoaren.

Je ja! je ja! Wat juch woll dücht!
 En nimmt sacht vel sick voer;
 Wat harr en woll nich all all mücht
 Voer anne Lüt er Doer?
 Wat kakelt gирn dat grote Mul,
 Man nasten sünd de Eie ful,
 Denn is dat all nich woar west! —
 Denn sünd wi goa nich doa west. —

3.

— Areboar, vesta mi recht,
Areboar, du rore!
Segg, wat heft du mit mi bröcht, —
Is 't 'n lütten Brore?

Areboar, vesta mi recht,
Areboar up 't Neste!
Hest du dan, wat ick di seggt, —
Is 't 'ne lütte Sweste?

Bring du, wat du grar to Hand,
Wil dat all en Don is,
Ob dat Gos is ore Gant,
Han dat ore Hon is;

Ob dat He is ore Se,
Hot is ore Hüwing;
Ob dat en sünd ore twe,
Düfferts ore Düwings.

Man en Schelm is, wen vegett,
Krig wi werre Goeren,
Wat girt Grütt denn More ett
Un icf Appelbaeberen. —

Mirrn inne Nacht.

Still un ensam alle Welt —
Allens liggt un slöppt
In dat Dörp un up dat Feld,
Bet de Dag se röppt.

Nicks roegt sick. In wire Firn
Man en Koeteblaff,
Man doa haben schütt en Stirn
Up üns Kirchdack raw.

Mand un Stirn un Stirn und Mand
De lücht' man so blank
Vun de Sünne, bi de se stan, —
Seggt üns Köste Pank.

Man üns oll lütt Paste seggt:
Dat 's Gott's An gesicht!
Pasting, gloew ic, de hett Recht,
Un de Köste lüggt.

Uenne 't Krüz un in dat Graw
Doo de lange Reg
Slap un wet vun Ricks nich aw,
Un de stürt ken Fleg.

De hew 't aewestan un ligg'
In er Lakens still;
Kem doa werre en vun trüch,
Denn wir 't Kinnespill.

An den Turn doa inne Mür,
Wu se 't Galmlock hett,
Glaest dat as sonn spoekig Für
In en ollmig Brett.

Wat mi graest — un wat mi grust —
Un wu still dat fitt!
Wenn dat wir 'ne Ul de must,
Roep se woll: Kummit!

Mankedörch — Herr Jes, nn denu
Wu befirt dat en! —
Knaakt un ruschelt dat, as wenn
Sacht üns naslicht wen;

Dat en na sin Handstock foart
Un ment Wunne wat —
Un is doch man sonn oll Moard,
Sonn oll Ilt un Ratt.

Bumm! Doa sleit de Klock all en;
De oll Stunn is ründ,
De ken Minsch nich mag un ken
Is mit er got Fründ,

Dat 's narrsch, wat 'n sick licht besirt
Denn un goa Nicks trugt
Un grar as sonn daesig Vird
Boer 'n Sten sick schugt.

Dat 's de Gaebel, doa 's de Doer,
Baben doa slöppt Gret;
Man de isen Schott is voer,
Süß, wen wet — wen wet?

Süß — wen wet, wat denn ik der,
Mi is as en Dew;
Dat 's man üm dat Nagerer,
Süß wüß 't, wu 'k nu blew.

Süß je süß — ik wet woll Rat.
Wu ik rinne kam;
Wenn ik forsch de Doer anfat,
Breckt se sacht tosam.

Moer is f' as oll Dannenbort,
Un er Hasp is slicht; —
Man Gretmore is sonn Lork
Un macht sonn Geschricht.

Denn want oł de oł Mattinsch
Gegenæwe schrat;
Dat oł Minſch is grauſam fünſch
Uñ de hett ſonn Prat.

Wu de dat to weten kreg,
Dat is goa ken Frag,
Dat hel Dörp tohopen ſchreg
Se in ken tve Dag.

Wat! 'n lütt beten Schawenack
Dat wir nich veloewt?
Dat bringt man Mattinsch in 'n Snack,
Wat an Spoek ſe gloewt.

An de Ollsch er Finſte ſtig 'k
Nem den Drum̄ as Tritt,
Klopp ſacht mit de Knörr un ſchrig
As 'ne ill: Kummit!

In den Katen, achteut,
Bi den Schult fin Schün
Schint as Licht dat dörche Rut —
Schüllt de up all fin?

Hisch! dat hört ſich an, mi dücht,
In de Dönsk ſchreg dat;
Ob doa wen in Starwen liggt,
Ob doa jung wat wad?

Krütkräkü! Doa kreit de Han
Up fin Wim in 'n Stall.
Sü mal, Musche Kunkeldan,
Büst du munte all?

Krükrü! Wat bidüdt dat? kreit
He, krükerækü!
Na, wat dat bidüdeu deit
Hür wi morrn frü.

Ob doa werre würr wat lütt,
Ob doa liggt wen dot, —
Weldag, de koppheiste schütt, —
Elen, humpelpot.

Noar di nich din Ogen blind!
Lach di nich so stark!
Ständig, wu 'ne Weg noch stünn,
Doa steit of 'n Sarc.

De oll Stacke, dat lütt Goer,
Junke un Kossat —
Rik, Arm, Dumm, Kloß — all en Doer,
All de fütwig Strat;

All glik got un All glik slicht.
An din egen Snut
Hat di! Wen fin Krüz is licht?
Heiland Dot, nimm du 't!

Twäschens.

— Nu kam un sik Se, Wäschens,
Hir enmal in min Weg,
Ob tve sonn drall lütt Twäschens,
As min sünd, Se all seg.
Sik S' ens, wat Bluslebacken!
Vun Kopp bet uppe Hacken
Sünd se — wat wet ic Gott dat Dank! —
Man ünveropen — schir un blank.

Grar so as tve lütt Droßels,
So liegg' se in er Nest;
Ne, sonn Poar snackche Boszels
De sünd noch ni nich west.
Hangt en man an to quarren,
Glik deit de anne blarren;
Un huchelt sic un haegt sic man
De en — furtst fangt de anne an.

Nu mücht ic̄ fragen Ieren,
Ob, Wäschēn, so wat lewt?
Ii kaent s̄ nich ümnescheren,
Wenn Ii auch Mäu ok̄ gewt!
So glik̄ sünd sic̄ de Kraeten . . .
Ic̄ würr' t̄ jo sūlm nich weten,
Man dat de Dīrn de Münt so prünt,
Un, wenn he lutscht, de Bengel grint. —

Bim — bam — beie!

Bim — bam — beie!
De Köste mag giren Eie,
Mel in de Pann,
Botte an; —
Köste is en Leckemann!

Bim — bam — Jünging,
Min oll lütt Lufsepünging,
Min oll lütt lewe Snickemus,
Din Og is blag, din Pöll is frus —
Bim — bam — nu ligg un drus!

Bim — bam — Saening,
Min oll lütt Runkeldaening,
Du harrst jo lang to Wim all müht,
Wu lang is all de Sünn to Rüst,
Un Moering hett di nog nu füht!

Bim — bam — brumfüsting!
Nu ligg, nu ligg un drüsing!
Din Paal un Bür is warm, sü so.
Nu do, as ic̄ di heten do,
Do Deging to, Gralloeging to!

Pöppedeiken.

Mareiken, Mareiken,
Min lütt Pöppedeiken!
Min Hoening, min Henning,
Min Tüterüterenning!
Du schaft 'n riken Schulten frin,
A Kruskopp shall din Brüjam fin;
De halt di aw to Bingsten
Mit vier jung swartbrun Hingsten.

Mareiken, Mareiken,
Min soet Pöppedeiken!
Min Seling, min Rüting,
Min Snippesnappesnütting!
Lein blanke Bolten fläffen Linn
De lat ik di to Hochtit spinn'.
Ull föftig heden Laken,
Wenn wi den Glas ißt braken.

Mareiken, Mareiken,
Min smuck Pöppedeiken!
Min Herzing, min Soeting,
Min Pittschepatschepoeting!
Wen binnt din Hoar, wen winnt din Kron?
Je, dat schall Prestesmore don
Mit Gold un Sülwefaden
Un blanke Bewenadeln.

Haffelstöck.

— Ich hew en Hon; dat, More, plückst
Du unnor, wat ich wet:
Als in sonn güllen Herrgott kickt
In din unoarig Kraet.

Nich ir markst, wat in Grund un Born
Den Slüngel du vetrecks,
Bet, wat di Hönnig was foer Morrn,
Hoer Nacht als Wörmt du smedcs;

Bet, wat du goa to vel, wenn lütt,
Rein ut harrst weden könnt,
Als Durn toleß di bloerig ritt,
Als Nettel di vebrennt.

Dat lütt Goer danzt di up din Schört,
Du licks em, wenn he blarrt, —
Dat grot, dat grot, datt stött un perrt
Di ens noch up din Hart.

Legg em bi Tiren an dat Bitt,
Wenn he sick steileu deit,
Dat naſt ſin Tom he nich teritt
Un nich to Schann' di ſleit.

Wuſt du dat man bigripen blot,
Du büſt doch ſüß klof nog, —
Dreckſt du den Jung tüm Rate grot,
Kraſt he di ut din Og.

Man wen ſick nich bidüren lett,
De ſüt un kann nich ſen:
Un Mennig, de ſen Krüz nich hett,
Is apſch un köſt ſick en.

Weck ſünd ſteckdow, ſtockblind ſünd weck,
Wenn du doch ſen man tünnſt!
De Hasselſtöck — de Hasselſtöck
De waffen nich ümsünſt!

Sonn Stock, dat is de woare Stütt,
Wu grar ſonn Jung an waſt,
Glit, ir he noch Geilriſes ſchütt, —
Naſt is de Tit vepaſt.

Kil! hett he iſt 'n Spilenboart,
Denn helpt ſen Knüppel mir,
Un wenn he vun hanboeken Dart
Un Ekenholt ok wir.

Man Wunne deit sonn Hasselror
Noch an sonn lüttes Goer;
Soek du man na, doa wassen gor
Dicht bi din Goarendoer.

Sla längs de Nat den rechten Strich
Sin Puckel oarig dal,
Dat ens mit em de Slütes nich
In 't Luchthus na dat hal'.

Man weet sünd dow un blind sünd wed, —
Wenn du doch sen man künnt!
De Hasselstöck — de Hasselstöck
De wassen nich ümsünnt! —

Snire.

— Ne, Jung, du wagst din Leben recht,
Dat up sonn Ben du geift!
De sünd jo as 'n Beweknecht
Sin, dat 's dat allemeist.

Un, Jung, wenn du de Hand mi giwst,
Denn hew icke grote Not,
Wat du doa mal an hucken bliwst,
As Metten an min Hot.

Ne, Jung, du moest inne Snirelir,
Du büsst as 'n Lappen Plünn;
Du kannst tonor dörch't Nadelür
Sülfst dörch, du büsst so dünn.

Un wenn du 'n gore Snire waßt,
Moest wägen saeben Punt;
Un wenn du dat nich wägen deist —
Denn büsst nich mir gesund! —

Früjoar.

Nu schint de Sünn so warm un hell
Up feld un Wold un Wisch;
As Sülwe blänkern Bek un Söll,
Un Allens süt so frisch.
So grall, so quict ut un vegnögt,
As en de insloep üngeweght
Un, nu he oarig slapen,
Ritt heit sin Ogen apen.

Wu kwinkelert de Lewark schoen,
Wu lustig quakt de Pogg!
Doa achte schint de Sat so groen,
De Weit, de Rapp un Rogg, —
Dat kümmt sic ganz gefärlich all;
Dat helpt sic mal, doa kann sic ball,
Boerut tenz bi de Eken,
Ne Krei all in vesteken.

De Flere un de Stickelber
Wu smuck dat an sic lett!
De hew all grote groene Blär
Un richtig an all sett;
Man aewest üns' oll Appelbom
De rekt sic noch, as halw in Drom,
As würr doa Nicks veseten,
Sloep se ok noch 'n beten.

Nu sik ens diß twe Knuppens, tik!
Sen s' nich as Eie ut,
De hickt all hew, un wu nu glit
De Rükens trupen rut?
As ob se fülfsten up sic pickt,
Un nu de Snabel rute fikt?
Wu lang will dat noch woar'n,
Es groen de hel oll Goar'n

So licht wad mi dat un vegnoegt;
Ik wet nich, wat ik mücht, . . .
As ob doa wat in mi sic roegt,
Wat Flünken hett un flüggt;
So het wat wi dat in 't Gebloet,
As ob ik jülm gira Knuppens schoet,
As wir noch halw in Drom ik
Un ok sonn Dart vun Bom ik. —

Watemoem.

— Kind, grip nich na de Bloemeiken! —
Doa lurt dat Watemoemeiken,
Wu sonn gel Mümmelk flütt.
Still is de Se doa, still nn dep;
Un mennigen, de doana grep,
Koppaewe schoet he un vesoepl
As Müß inne Melkenbütt.

De Mümmelk stan so wit aw all,
Dat en se nich awlangen schall,
Ob en ok ment, he kunn.
Nimm nich sonn oll dumme Stück di voer!
Sü, grippst du alsto drift na er,
Denn wad de Kopp up ens di sver,
Denn plumpst du batsch ens 'rünn.

Denn fött de Moem di an de Ben
Un hängt sic an di as 'n Sten
Un treckt di inne Grünt;
Wu du of ampeilst, wat du hüppst
Un üm di fleist un stöfft un grippst,
Hast höllt se, fast — bet du vesüppst,
As voer di vel all sünd.

Ken Unglück slöppt; un, wenn 't geschüt,
Wen wet, wat denn grar wen dat süt
Un löppt noch flink nog 'ran;
Wen wet, wat, wenn di dat mallürt,
Uens Herrgott wen voerbi doa fürt,
De din Geschicht un Krischen hürt
Un helfen will mi kann.

Nast steit din Bare doa un stent,
Nast sitt din More doa un went
Er bloerig, bloerig Tran,
Wat se so wat awlewen moet,
Wat du sonn gallenbitter Led, —
Wu bitterboes, üns Herrgott wet 't —
Di hest un er andan.

Du aewest hest ken Rau, ken Rast,
Un ob du teinmal graben wäst,
Di höllt nich Sark nich Sten;
Di höllt ken Krüz, ken Kirchhoffnür,
Un graesen mafst du Nachts de Lür
As somm oll spoetig Glaekefür,
Un sülm wäst du 'ne Moem. —

Grot Wasch.

— Wat prünst du de Münt so, wat treckst du so frus,
Hansjöching, min Kröning, din Snut?
Du Unrack sittst as in 'n Schorf sitt de Lus, —
Du friggest all fin Vere ken Brnt.

Dat Witt in din Külpen — na, Slüngel, wat' wenst! —
Is swart as de Pogg er in 't Mur,
As stünnst du bi Scharpenewe in Denst
Un bi de Purksen in 't Mur.

Nu Zop aw un Brok aw un Strümp aw un Scho!
Nu stig ens hir 'rinn inne Bütt!
Nu treck wi dat Hemd noch vun 'n Puckel doato —
Na schri nich, tonacht giwt dat Grütt!

Nu Kamm her un Swamm her, nu Sand her un Sep! —
An di 's jo nicks Reins mir to sen;
Un höllst du nich still, sü, denn hal ic 'n Rep
Un türe de Arm di un Ben.

Na, marr nich un quarr nich un blarr nich, min Saen,
Du west dat jo, Sünndag is morrn;
Nu wasch wi ens rasch di un knasch di, min Saen,
Dat Wate is frisch uten Born! —

Zu 'n Dik.

Scho aw un Strümp aw, de Bücks aewe 't Kne,
Platschen de Jungs doa in'n Dik;
Gos un Gant un all dat lew Be,
Wädic un Anten toglit.

Börru inne Mar doa wöltern de Swin,
Borg, Saeg, Fasel un Pölk;
Un de lütt Farken, de quiken un schriu,
Un de twe Kalve de bölk'.

Wasser de jault, den Swanz manke Ben,
Rückt in de Strümp un de Scho;
Man de lütt Dirn de fitt up 'n Sten,
Klappt inne Hänn' un kift to,

More de steit ünne 't Our doa un schelt
— Goeren, ik kam mit 'n Schacht! —
Bare de kümmt grar to Middag ut 't Feld,
Bare de füt dat un lacht.

— Lat er man, More! de Goeren hew Daeg
Man inne Pütt un de Mår,
Grar as de Harken, de Bölk und de Saeg
Un as de Haselhvin grar.—

Sacht Rat!

Sacht Rat! Min oll lütt Falen,
Wat büst du schir un glatt!
Doa waßt woll schoenen Klewe,
Doa inne Roppel, wat?

Wu stur kannst du di steilen!
Wat setzt du, flink un blind,
Hen aewe Slet un Rick un Lun,
So licht as Früjoarswind!

Wat heft foer dralle Ben du,
Wu dull fleist achte ut!
Wat büst du kraensch un wälig —
Un prust so mit din Snut!

Sacht Rat! min oll lütt Falen,
Sacht Rat! Wu ball, wu ball, —
Sü, denn so kümmt de Winte,
Un denn kümmt uppen Stall.

Nast kam je mit de Egen,
Mit Haken un mit Plog,
Swey, Sadel, Tom un Selen,
Denn wast du fram genog.

Denn geit di 't anne Knaeken,
Givot 't man 'n streken Watt;
Denn kamen Kropf un Schibel
Un Muk un Gall un Spatt.

Sacht Nat! min oll lütt Falen,
Sacht Nat! Wu ball, wu ball —
Sü, denn so kümmt de Winte,
Un denn wast up du stalt! —

Uens Appelbom.

Uens Appelbom is witt un rot,
Dat en dat Hart sick freugt;
He hett in menig Soar so got
Un vull un schoen nich bleugt.
Min Bare hett noch plant em hir;
Gott's Lohn den Ollen in de Ird
Foer den schoen Gravensteine!
Menst du dat ok nich, Heine?

Mattini sünd dat föftig Soar,
Doa harr de Oll em plant;
Ic was sonn Slaeks as du dunn grar.
Un güng em drist to Hand.
As he de irste Bleut dunn kreg
Un nasten sin irst Appel droeg —
Dat was sonn Freur foer 'n Ollen,
As wir de Appel gollen.

Nich lang, doa droeg he schepelwif,
 Doa droeg he Joar foer Joar;
 Dunn sner ic ut de geilen Rij'
 Un nem de Rupen woar;
 To rechte Tit 'ne Windmael bünne 'f
 Hast in sin Kron em foer de Lünk, —
 Man foer de Wasp er Scharen
 Wir ni nich recht to raren.

As naest de Hans Franzos ankem,
 Güng 't Glenn aeweall;
 Doa kem de Marrudür un nem
 De Pir üns uten Stall
 Un schlacht üns Räu un Schap un Swin
 Un dreigt ens üm dat Min un Din,
 Un wen dat nich wull drägen —
 Den haugten s' baß voer 'n Bregen.

Doa würt wi mit de Kraßbost strakt
 Un würt de Dun üns plückt,
 Ufstroepen s' splintefaselnakt
 Un schröppt üns as verüdt;
 Wat gan kunn, dat müst mit er gan, —
 Uens Gravensteine leten s' stan, . . .
 Man dat nich to vegeten,
 As se de Appels freten.

Na, nast kem' wi of ens an 't Wurt,
 Grar voer üns lezte Pust;
 Dunn tröck ik mit as Jäge furt,
 De Büß, Jung, in de Fust;
 Doa kreg' wi of ens Trumf to sen,
 Doa küm' de Räckes nich biden',
 Kem' wi mit Osten-Sacken
 Et snurrig up de Hacken.

Doa güng dat ens bet voer Paris,
 Doa hew wi s' werre lust;
 Doa langt wi to of schepelwif'.
 Dat wir bitalt, nich must, —
 Denn wi kem' nich as Marrudür,
 Mit üns güng all dat par Hunnür,
 Wi wull' er blot wat liren,
 Se het dat Revanschiren.

Se jü, dat 's all nu lang all her,
 De Oll is lang all dot;
 Ich bün Grotbare an fin Ster,
 De Appel smeckt noch got!
 Un sett fin Bleut of halwo man an,
 Dreggt he dre Lunn sach, Heinemann,
 He 's fast noch, un sonn Segen
 Den kann he riklich drägen.

Doch künnt sonn Hundsfott vun Franzos,
Sonn Marrudürkujon, —
Un du sleist nich mit up em los,
Mit Sabel un Patron,
Denn nem ic̄ di dat grausam krümm,
Denn dreig ic̄ in de Ird mi üm,
Denn hal di un din Kinne,
Heinz, samst den Bom de Schinne! —

Zinne Koppel.

— Gistern... hente tein so, Nawe,
Bi Klock elbn so rüm, voer Disch...
Wull ik ran ens na min Hawe
Un dat Mankurn bi de Wisch.

Kümmt min Jung doa sacht ansleken
Un he würr mi nich gewoar, —
Ick harr achte 'n Bom mi stecken, —
D, denk ik, wat deit he doar?

Sacht slek he sick an dat Galen
In de Koppel, an dat blest, —
Un, mi schall de Schinne halen!
En — twe — dre — is 'rup he west.

Na, de Bos — zwejärig würr he
Un is 'n hel kaptaleß Bird, —
Drst doa fünn bomstill un schürr he
Sick, as harr he sick vesirt.

Na, naſt ſteidelt aewe Enn ſic
 Boltengrar he, floeg foer dull —
 Man de Sung höll mit de Hänn ſic
 As 'ne Klatt an Hamelwull.

Raften ſchnoew de Woß un bucht he,
 As harr he vörhen man ſpaſt,
 Man de Sung, nich rucht un mucht he,
 As ſonn Ewael fo höll he fast.

Na toleß dunn röntt dat Galen
 As ſonn Bullblot in de Van,
 Rein as harr en gleundig Kalen
 Achte ünne 'n Swanz em dan.

'Raewe güng dat aewe 'n Graben,
 Aewe 't Rieck un dörche Bek —
 Un de Sung, en moet dat laben,
 De ſet fast grar as ſomu Lef.

Aewest grar in 't dullste Nönnen
 Baff! — doa ſtünn min Woß, un baff! —
 Los let dunn de Sung ſin Hänn'
 Un koppheifeſt ſchoet he 'ran.

Ick dunn 'ran: — Hest of wat braken —
 Felſt di of to Schannen wat? —
 — — Ne, lach he dunn, Pogg un Snafen!
 Bare, ne, wu ſchoen güng dat! — —

Scholmeiste Boars.

Scholmeiste Boars — je de was eft
Un de vestünn to backen,
Un ümme hett sin Sprüch he seggt.
Wull he üns aw ens jacksen.

Ens set bi't saewt Gebot ic̄ wiß
Un kunn nich rut mi trecken:
— Se, roep he dunn, all wat nich is,
Doa kann 'n of Nicks vun seggen.

Na kumm ens rut doa ut din Bänk,
Wat helpt all dat Bisinnen!
Denn wat en nich velüst, dat, denk
Ic̄ kann en of nich finnen!

Sin Lust was knakendroeg un swer ;
Ist hett se aw mi knuffelt,
Backst linksch un rechtsch mi nast un fär :
— Sü, aewe Krüz höllt duuwelt !

Ic̄ schnoew un spieg; man he höll fast
 Grar as mit isen Klannen
 Un roep doato: — Sonn Amt, sonn Last —
 En Düwel 's aewe 'n annen!

Wen alltoneg an 'n Graben fürt
 Is̄ oft all 'rinne schaten, —
 Un wen de Ko to egen hürt,
 Moet s' of an 'n Swanz aufseten!

Man nich so ängstlich, dreig di ründ,
 Dat geit di nich an 't Leben;
 Sü, Murjan was 'n stenolt hund
 Un müß sick doch noch geben.

Sonn Pott, sonn Stülp, — sonn Bom, sonn Block, —
 Sonn Woar, min Saen, sonn Drüttel!
 Dat Hemd is̄ nege as de Rock, —
 Nu treck ens aw din Kittel!

Un as ic̄ dunn vespreken der,
 Wat ic̄ nu betern wull mi, —
 Doa langt he flink den Tagel her
 Un sloeg foer blind un dull mi.

— Sü, Wür, min Saen, de sünd nich dür,
 Dat kün̄n mi doch bilur'n;
 Bespreken don de Eddellür,
 Man hollen don de Bur'n! —

Ict böltt lurrhals. Dunn schreg he: — Tung
Schri drift to, du schaft blarren!
Unglück harr stets 'ne scharpe Tung,
Un de perrt Pogg' de quarren.

So het, as ic di dat upfüll,
Brufft du 't jo nich to eten;
Wenn sic din Tung vebrennen schüll,
Moest du di 't füllt himeten! —

— Min Puckel, schreg 't, moet gel un groen,
Min lew Herr Boars, all wesen! —
Dunn sär he: Unwennt Arbeit, Saen,
Dat 's ümme so, bringt Kwezen.

Sü, Moltsprit hürt to Guerkol, —
Sonn Saeg, min Saen, sonn Farken, —
Gul Lür kam' uppen gülten Stol, —
Dat waft nu sacht di marken! — —

Maien.

De Mai — de Mai is kamen;
Nu ga wi, jung un olt,
Nu ga wi altosamen
In 't Holt, in 't groene Holt.

Nu frische Maien hal' wi
Un ster' se an üns' Hoer,
Nu sett in 't Holt üns dal wi
Un sing' üns ollen Ler' ;

En Tere na sin Gaben,
In ens noch ens so schoen,
Bet dat de Stirn doa baben
Sick wisen en bi en.

Uu wenn 't doaraewe Nacht wad,
Wat het, wat deit dat grot,
Wu sungen, küst un lacht wad?
Kumm, sett di up min Schot!

De Busch, de Busch so dicht hir,
So warm de groene Nacht;
De Flämmstern, de gew' Licht hir,
Mir, as wi bruken, jacht;

Dat Männken sick to Wincken
Un Münt to Münt sick sunnt,
Min Arm sick üm din Wincken,
Din üm min Hals sick winnt.

Nu sett di to üns her ens
In 't Moss, Gru Nachtigal,
Nu kummi un sing üns voer ens
Din Höchtlere mal! —

Pingsten.

Oll Pingsten — du oll Pingsten!
Du gullen gullen Tit!
De Gröftsten un de Ringsten,
Wu wad dat Hart er wit!

Foer Koenig un foer Raete,
Hog Borg un depe Grünn',
Up Ratens un up Slaete
De en, de fülvig Sünn.

Dat fülvig groene Leben,
An Halm un Busch un Bom.
De fülvig blage Heben,
De fülvig soete Drom.

En Lachen un en Singen,
En Nemen un en Dank,
En Hart voer allen Dingen
De hel oll Welt entlank.

Achte in 't Holt.

Dat is so still hir achte,
As wir 'ne Kirch dat Holt,
Mit vel wir Vagensinste
Un Piles, hoch un olt.

Dat is so still nu worren;
De Wold, de steit un swiggt,
As wenn doa vun sin Kanzel
De Preste 'rünne stiggt;

As wenn doa voer 'n Altoar
De Preste steit un singt
Un de Gemen den Segen
Un er den Freren bringt.

Dat is de soete Vagel,
De Nachtigal is dat, —
Dat sleit en so to Harten,
Dat Og dat wad di natt;

Als künntst du aw dat lüchten,
All, wat up 't ḥart di liggt, —
Als ob en gan un bichten
Un still ens beren mücht.

De hogen ollen Eken
De geit dat dörche Kron
De hogen ollen Eken
Als Kur un Dergelton.

Ick men man so.

— Up Maidag würr ich achtein Soar —
Ne, wu de Tit henlöppt!
Un föftig sünd foer mi noch doa,
Wenn recht de Kukuk röppt.

Un Hans, je de hett loßt sic fri
Un dent nu bi den Burn,
He kriggt nu ball sin Bödneri,
Wu lang will dat noch durn!

He deit sic na 'ne Brut all üm;
Wen he sic woll recht nimmt?
Dat kümmt oft goa to narrsch herüm —
Wen wet, wu dat noch kümmt!

Dat Best dat is mi ümme recht, —
Wen wet, wat ic denn do,
Wenn he — na, ic hew Richs nich seggt —
Ick — na, ick men man so! —

Dat is un bliwt en narrsches Stück.

— Ick wet nich wat dat heten schall, —
Hannjochen ficht mi ümme na,
In Dönsk un Hoff un Schün un Stall
Un wu ick ga un wu ick sta;
Denn ficht he üm de Eck un denn
Ens werre aewe Tun un Rieß,
Denn ut de Luk goa na mi hen, —
Dat is un bliwt en narrsches Stück!

Un wenn he buten haken deit,
Un ick fam na de Regel 'tan
Denn seggt he: prr! de Haken steit
He dreiget sick üm un glupt mi an;
Un hal ick 's Abens Spol un Flaß
Un schw min Spinnrad 'ranne ick,
Denn schult he na mi hen foer dwaß, —
Dat is un bliwt en narrsches Stück!

He plirt na mi, he kapt mi an,
Als wenn he mi wat fragen mücht,
Als ob dat aewest 'rut nich kann.
He sick tovel bijünn, mi dücht;
Dat deit üni em mi oarig led,
Ich fär em jo d.n Ogenblick
Girn up de Ster all wat ic wet, —
Dat is un blint en narrsches Stück!

Hartspann.

— Mi is, ik wet nich, wu mi is, —
Ik gloew min Hart dat steit,
As ob furft dal ik fallen müst,
Wenn Hans voeraewe geit.

Denn schütt mi so to Kopp dat Blot,
Boer de Ogen wad mit 't swart;
Ik warr denn as sonn Krevt so rot,
Mi spannt dat so dat Hart.

Mi is denn so biswoegt; ik wet
Dat tröck sacht werre weg
Wenn 'k mi ens oarig awschürren let
Un Hans doa wat vun fegg.

Ik wet woll, wenn ik em man ber —
He floewt doa achte Stämm —
Wat he to Lew mi t sacht ens der,
Man ik schäm mi so voer em. —

Doenken.

Däudrupp anne Blom,
Krint inne Krom,
Lütt Bratt uppe Näs',
Lütt Fettog in 'n Kef —
Wenn harr 't nich all söcht,
Wenn harr 't woll nich möcht!

Ailen an 't Kurn,
Anne Hanbutt en Durn,
Kulen inne Bicken,
Schelm achte 'n Nacken,
Wißnut anne smuck Dirn, —
Wen harr dat nich gîrn!

Wenn Nümmes dat nich füt.

Din More er Dirn un min Bare sin Saen
Wu lang hew sick de nich all kenn!
Se lat nich vunanne, se lat nich vunen,
So hew se tosamens sick wennt.

De Goeren de platschten tohop in de Pütt,
De glitschten zaft tve up dat Is, —
De Dirn as sonn Bozel so drall un so lütt,
Langschähtig de Bengel un wiß.

Se stroepden un söchten in 't Holt sick tosam
Blagoesch, Maesch, Reste un Raet;
De Slapps as sonn Nebuck so oarig un fram,
Grar as sonn Katteke de Kraet.

Dat würr ni nich nog er, dat wad ni nich all,
So bleuw dat, so is dat noch hüt;
Nu drap de tve heir sick hir achte in 'n Stall
Un küß' sick, wenn Nümmes dat nich füt.

Wat mag ic̄ di girn.

Wat mag ic̄ di girn,
 Du soet, oll lütt Dirn!
 Wat sind din Külpen so gress!
 As wenn doa 'ne Sün̄n
 In heir se stünn
 Un schen up tve blage Söll.

So schir büst, so glatt,
 So quick as 'ne Katt,
 Man dat du nich krafft un nich stellt;
 Din Münt is so rasch
 Un din Wurt knasch un baſch,
 Man dat du nich lüggst un nich schellst.

Un büst du mi got,
 Denn so kumm up min Schot
 Un wes man nich zipp un nich oet!
 Un büst du mi boes,
 Denn ga na de Goes
 Un sik mi doch an nich so soet! —

Wat füsst du butt un sur ut.

Wat füsst du butt un sur ut,
As wenn di wat bedrütt?
Du füsst jo as 'n Schur ut,
Dat üp Saebnbroere gütt,
Dat saebn Weken anhöllt
Un dat nich ire geit,
Bet dat de Wind de Roggenschörr
Furt vun de Stoppel weigt.

Sonn blage Ogen hest du jo,
Sonn schir un witte Tän, —
Wenn du ens lut uplachen deist,
Dat lett di goa to schoen!
Sonn Schelmentulen kriggst du,
As harrst üns all to Narrn,
As ob giren küffen müchst du! —
Na, doa kann Rat to warn!

Nu lat mi los.

Nu lat mi los, nu lat mi gan!
Du drückst mi jo to Grus.
Nu hew ic lang nog bi di stan,
Nu moet ic flink na Hus.

Nu lat mi los, nu lat mi gan!
Ich dörw nich mir, Gott wet!
Ich hew di mir to Lew all dan,
As irlich Lew dat moet.

Wenn 't Bare markt, wenn 't More süt,
Wu ic mi hir veschenk, —
Wen wet, wen wet, wat denn geschüt,
Mi grust, wenn ic dat denk.

Nu lat mi los, nu lat — nu lat!
Hürst nich, doa knarret de Doer —
Süt Bare hier mi uppe Strat,
He sleit mi swart un moer.

Denn helpt dat nich.

— Sü, wenn du mi nich magst un wist
Un mi nich wist un magst
Un achte Hans un Krishan büst
Un ümme ut mi lachst,
As ob ik daesig wir un mall,
As Hinrich sin oll Woß in 'n Stall, —
Na, — je denn helpt dat nich!

Un wenn du menst, wat ik man spaß,
Un dat 's doch all min Ernst, —
Sü, denn büst du am Enn de Klas,
Man dat to lat du 't lirnst.
Un wenn, ir du di dat vesüst,
Du naß mit sonn lang Näs awtüst, —
Na — je denn helpt dat nich!

Un wenn ic̄ Lisch nu frigen do
Un swapp̄s di sitten lat
Samst din oll Petefill, sū so,
Wen wet, ob mi dat schat.
Wenn du di voer din Kopp denn fleist
Un nasten di vesoeopen deift, —
Na, — je denn helpt dat nicht!

Dat 's Dütsch.

— Lat mi man tofreren, Lurwig,
Sü, du kannst mi doch nich frin
Un du magst de Lür man reren,
Doarüm lat dat Larren fin !

Du hest Nicks un ic̄ nich, Lurwig,
Un so hett dat all ken Deg,
Hett dat all ken rechten Schick nich, —
Ga din Gang! Ic̄ ga min Weg.

Wi paß in de Soar nich, Lurwig;
Delle büſt 'ne hele Stot,
Un in Grött of hel un goa nich, —
Du büſt lütt un ic̄ bün grot.

Du büſt lütt un pipig, Lurwig,
As 'n oll pipfig mitig Hon,
Strafkst di mit de Dirns to hüpig
Un du magst nich giren wat don.

Ni ken egen Raten, Lurwig,
Krieggst du, dat 's all lang voerbi;
Du hest oft doa all na schateu,
Aewest drapen hest du ni.

Wi paß nich tosamien, Lurwig ;
Sü, ic bün 'ne forsché Dirn
Un ic hür nich to de framen,
Un du magst giren blagen Twirn.

Abens stiggst to Krog du, Lurwig;
Dre wir dat nich andem?
Man an Bir harrst ni nich nog du,
Trakeln deist du dat mit Raem.

Kemst an 't Hus du denn mi, Lurwig,
As du oft büst, dick un dun —
Sü, denn furtsten güng ic hen di
Na den irsten besten Tun ;

Halt mi doa 'n Staken, Lurwig,
Recht soun tagen Staken her
Un sloeg di din ollen Knaken
Botterwek un lam un moer ;

Dat du di nich roegen, Lurwig,
Un nich stan un liggen künfst
Un torecht di in din Bregen
In dre Dag nich werre fünnst!

Wi paß nich tosamien, Lurwig;
Sü, ich bün 'ne stramme Dirn
Un ic̄ hür nich to de framien,
Un du magst girn blagen Zwirn. —

Bigoeschchen.

Du wist mi man bigoeschen
Un menst dat doch nich so;
As Immen bi de Noeschen,
Stellst du un singst doato.

Min blanke Kron de lat mi
Un grip nich na min Kranz,
Du söchst man foer de Strat mi,
Nich foer din Hus mi, Hans!

Du girst man na din Lüsten
Un heft mi goa nich lew;
Du söchst mi man in Düstern,
Un dat don all de Dew.

Din Hart, din Sel vespreckst du
Un suackst mi goa to schoen, —
Man mit din Ogen steckst du
As mit 'n Meß na en.

Du wist mi man bigoeschen
Un menst dat doch nich so;
Als Immern bi de Noeschen
Stellst du un singst doato.

Wat wist du 't noch vesteken.

— Wat wist du 't noch vesteken,
Wenn 't di nich mir geföllt?
Lat riten, Hans, lat breken,
Wat doch nich lange höllt!

Wenn all man so gewiß wir!
Dat 's lang nich mir mit üns,
All lang nich, as dat süß wir,
Lang — lang nich mir as süns.

Sü, dunn wir'n aeween wi,
En Lust, Hans, un en We;
Un nu ga heir allen wi,
Nu sind wi werre twe.

De Sat, de ünnen Plog is,
Kennt en woll, würr se groen;
Wat Woarhet un wat Drog is,
Wu ball is dat to sen!

Dat Unkrut steit all hoege,
Wel hoege as üns Kurn,
Un nege, ach! un nege
Is all en Rusch un Durn.

Nu höllt dat nich un brecht nich,
Is Hack nich, is nich Stel;
Nu treckt dat nich un reckt nich,
Un is nich halw, nich hel.

Wat wist du 't noch vesteken,
Wat di nich mir geföllt?
Wat wist dat Wurt nich spreken?
Lat riten, Hans, lat breken,
Wat doch nich lange höllt!

Er is as mücht se wenen.

— Wu oft nich nagan büst mi, —
Wat kefft mi an so soet!
In Schummern heft du küst mi, —
Min Hart dat würr so het.

Nu seggst, ik schall man lopen,
Du harrst mi jo man narrt;
Nu lach se alltohopen, —
Mi aewest blött dat Hart.

Nu trug ik werre Kenen, —
Wen wet, wat he nich lüggt!
Nu is mi, as ob 'k wenen,
Dot — dot mi wenen mücht.

Baben up 'n Barg.

Ne, wat 'ne Pracht, 'ne roare Pracht
Hir baben vun de Hoeg!
Dat is, as wenn 'ne Brut sic! lacht,
De groen Sat in er Hochtitsdracht
Vun Sammt un Sir doa leg.

So wit dat Og reckt, Feld an Feld,
Sir Kapp, doa Weit un Gast!
Wu sic! dat regt un roegt un stellt
Un Kopp an Kopp tosamten höllt
In Schepel, Drömt un Last!

De Nogg so blag; dat dampf un stiggt
Un stiwt sic! in sin Bleut;
Dat reckt un winnt sic! 'rut un flüggt,
As ob dat dusend Flaegel kriggt
Un ut sin Schott sic! dreigt.

Doa uppe Wisch, de groene Wisch,
Doa liggt dat Swad an Swad;
Dat rückt so frisch, so foet un friisch,
As Gott sin Segen uppen Disch.
Wenn Middag klappet wad.

Hochtit.

Gleudus un Fidel un, juchhei!
Klarnett, juchhei! un Bas, —
Dat geit foer dull hüt, heidildei!
Un vull is Kroß un Glas.
Schultware de vull werre frin,
De frigt den Wewe sin Karlin — —
Juchhei, juchhei un hopsasa!
Un heidilditschen dallala!

Dat geit nu dull un vull dre Dag,
All wat dat Verre höllt;
Un, wen dat awhöllt, de is tag,
Un, wen nich steit, de föllt.
Den Schulten düft in' n Kopp dat so, —
Karlin de danzt noch ümme to ...
Juchhei, juchhei un hopsasa!
Un heidilditschen dallala!

Noch is ken twintig Joar Karlin.
 Smuck is s' un stramm as ken;
 De Schult de kunn er Ware fin
 Un is man swack to Ben.
 Na, he hett Allens füß foer tve,
 Un, wat em felt, — na, dat hett se ...
 Juchhei, juchhei un hopsasa!
 Un heidilditschen dallala!

Wat plirt ji all so hen na er,
 Wat klaertet ji doa all
 Un tütschelt hen un tütschelt her —
 Ach, Dirns! west doch nich mall!
 Wenn 't klappt gat man hen to Haw!
 Karlin de sitt denn achte 'n Aw ...
 Juchhei, juchhei un hopsasa!
 Un heidilditschen dallala!

Un wenn ji naßt jug Kawels haet,
 Da 't Hack stat, Meß upslat, —
 Liggt in ern Armstol se un snact
 Mit Köste un Kandat;
 Muschüken skippt s' tüm Koffe in,
 Un naßt tümmt de Inspecte 'rin ...
 Juchhei, juchhei un hopsasa!
 Un heidilditschen dallala!

Wen wet, wu lang de Schult dat maft,
He hett Wate inne Bost, —
Mit wen sin Wittfru denn fid straft,
Denn söcht s' sach bete Rost,
Denn söcht s' den smucksten Kirl fid ut
Un wad noch ens 'ne lustig Brut, —
Juchhei, juchhei un hopsasa!
Un heidilditschen dallala!

Grotmüle.

In 't Holt doa de Grotmüle,
Wat hew de doa to Kop?
Kukuk un Bagel Bülow
De zaustern sic̄ tohop.

De kraekeln sic̄ tosamien,
Wen bete vun se kann;
Un wenn to Enn se kamen,
Denn fang' se werre an.

Kukuk! Kukuk! so freit dat,
Kukuk! Kukuk! — denn so
Ens Bü — bü — bülow! sleut dat,
Bü — bülow! Bü — bülow.

De Kukuk harr nich swegen,
Harr gîrn dat lezte Wurt;
He hett sic̄ hesch all schregen
Un kükkt ümme fart.

Dat felt man, dat de Heiste noch
Eschartt mankedörch, tſchitschartt;
Kurdunk, Dompap un Krei se noch
Doamank förrt, schalxt un karkt;

Dat felt man, dat Quadug un Pogg
In 't Brok doamanken qualt, —
Denn wiren se doch all in 'n Tog,
De dat Begnoegen makt.

De hogen Boem de schürren
Er Köpp vedretlich all,
As wenn se dor noch würren,
Wenn dat nich uphürt ball.

Begwisse.*)

West, wu de Weg to de Meltunn geit,
To sonn vull Tunn? Hak du man drist
Boer Däu un Dag bet in de Nacht,
Bet Stirn an Stirn sick haben wist.

Rik di nich üm un bliw nich stan,
Hak du din Hoar man vörwärtſch frisch, —
Rast fürst dat Kurn du in din Schün,
Dreggt More Melgrütt uppen Disch.

West, wu de Weg tüm Dale is?
De geit hart acht'e 't Penningstück,
Un, wen nich up 'n Penning füt,
Kriggt ni ken Dales in sin Fic.

Wu geit de Weg to Sündagkrau?
Man ümme na de Warkeldag,
De Warkster dörch un 't Acketfeld, —
Denn is foer 'n Sündag goa ken Frag.

*; Nach Hebel.

Gün nabens is he nich wit aw;
Kik ens, wat deckt doa More to?
Dat is 'n frisch Stück Offenfleisch —
Un Ris un Plummen sünd dat jo.

West, wu de Weg to Armot geit?
Kik du man hen na jeren Krog,
Ga nich voerbi, doa 's 'n goren Sluck
Un ok Scharwenzelkoarten nog.

En Sack hängt in den lezten Krog,
Nimm mit em na den lezten Sluck,
Wenn 't wire geit. Oll Bagelbunt,
Wat lett de Bedelsack di smud!

Un kümmtst du wu en Born voerbi,
Denn mak doa holl du man din Hand
Un drink so vel du kannst un magst,
Du drinkst di doch nich to Bestand.

Wu geit de recht Weg hen to Ir
Un sonn schoen ruhig Delle denn?
Grar ut, grar to, holl man din Mat,
Din Schülligkeit do — denn kümmt hen!

Un kümmtst du, wu de Weg sick früst,
Un west nich recht, ob hül ob hott, —
Denn holl man still un frag din Hart,
Dat sprekt ok platt, denn ga mit Gott!

Wu geit na 'n Kirchhoff hen de Weg?
Dat so wat en noch fragen kann!
Ga, wu du wiſt, du geiſt nich üm,
Doa kümmt toleß en Tere an.

Man doa is noch vel bi vermaakt;
Gloew du min Rat, gloew du min Wurt:
In Gottsfurcht ga du jo din Strat,
Sonn Grav hett noch 'ne Achtepurt! —

Koll Fewe.

— Du büst denn rein so gestlich, Jung,
So leg un so elenn,
As wir din Kopp 'ne Möllebung,
As Gosdrek an 't witt Enn.

As wenn dat Brod nich fatt du fregst,
So pewrig büst un küm;
As wenn nich droeg un natt du fregst
Un wuht noch ganz ut'n Lim.

Din Witt in 't Og is quittengel,
Din Mul as 'ne Kret so blag;
Du wast so droeg as 'n Bessenstel
Un wirft doch süß so tag.

Du schnüwst un kwüchst, as harfst 'n Kopp,
As aewegoren Gest; —
Wat büst foer 'n ollen Kiesenkopp,
Dat du sonn Grappen hest!

Dat 's nu glik an dre Mand all 'tan,
Du slepst di man so hen;
Un bi di sleit rein goa Nicks an,
Ken Awſchrift un ken Spenn.

Wat, Bengel, nimm di doch tosam!
Du sleist jo ganz ute Dart —
Sü, Jung, ick lat den Docte kam,
Wenn mi dat lang noch woart!

More schelt.

— Dat woart so lang nu as dat woart,
Ich, Bare! wasch min Hänn;
Dat hett nu so un so ken Dart
Un nimmt noch 'n knäglich Enn.

Wi moet doa abslut 'n Dirn don, —
Do doch dat Mul up, segg!
Dat geit de Dirn an Kranz un Kron,
Wenn wi 't er nu nich legg'.

Nich locken un nich hissen lett
Sick mir de oll dumim Strün;
Se hett ern Kopp up den Bengel sett
Un wad nast nog noch schrin.

Sonn will Dirn is so sver to hoer'n
Grat as sonn Sack vull Fläu,
Sü, Bare! denn so is 't vun Roer'n,
Wi paß' er up jaſt twe.

Wi moet er ens de Bicht vehür'n,
Den Kopp er werre stell'n;
Wat schall sonn oll unnoslig Dirn
Mit sonn oll rugen Gesell'n!

Dat geit so lang nu as dat geit, —
Ne! segg 't un teinmal, ne!
Wenn sonn Unrack den Döst frigen deit,
Denn trugt de Düwel se. —

Mölles.

De Wind de kümmt, de Wind de geit;
Wet Nümmes, wuher — wuhen he weigt,
En füt man wu de Mael he dreigt.
De Mael de klaetet; wat seggt se — wat?
'N Schepel 'ne Matt! 'n Schepel 'ne Matt!

De Mölle de kek herut ute Luk,
Harr 'ne rore Snut un 'n dicke Buk
Un in heit sin Ben de Zit un de Zuk, —
Wat schart em dat? wat schart em dat?
Sin Mael hett Flaezel, sin Mael hett 'n Rad,
Un droeg is dat Mel, nn de Raem is natt, —
'N Schepel tve Matt! 'n Schepel tve Matt!

Sugt ji man all anne Hungepot!
De Mölle hett doch sin schoen Stück Brot,
De hunget ümme toleß irft dot.

He hett vullup, he hett vullsatt;
Wat hett he nich un wat harr he nich hatt!
He matt — he matt, bet 'ne Last dat wad,
Sin Sten is rug, un sin Sten is glatt, —
'N Schepel dre Matt — dre Matt — dre Matt!

Un Mölles giwt dat vun allehand Dart;
Un wen sick doa nich voer woart — voer woart,
Krigt aewe sin hel Gesicht 'n Boart.
Doa 's ümme 'n Flaegel un ümme 'n Rad
Un Wind un Wate in Land un Stadt,
Un wen sin Og nich harr apen hatt,
Den nem' se all finen Nom vun de Satt, —
Denn de Ratt is of an Swanz 'ne Ratt;
De wad vun sonn Mölle denn matt — denn matt
'N Schepel en Virt, 'n Schepel tve Virt,
'N Schepel dre Virt, bet he kiken liet. —

Dat kümmt mit Hupen.

— More! 't will all nich mir
So as dat schall;
Sü, nu steit üns Spann Pir
Foer 'n Kropp in 'n Stall.

Strowitt is all üns Heu,
Dumick doamank,
Nu sind all saeben Räu
Norwatekrank.

Re, dat hett all ken Deg
Mir aewe Hoar!
Er Harken fret de Saeg
Mit Hut un Hoar.

Zarrlings un Aulamms, süst,
Krig all de Läm —
Un dat jütsch Hoewt is güst
Grar as voerdem.

All üns beten Rapps is jo
Emebidan,
Un Hans de Slapps is to
Krog werre gan.

Ick gloew, de Weit sett an
Brand sic^t un Rust, —
Ach! un harr Krischan man
Nich fast sic^t luht.

More! 't will all nich mir,
Rein mücht ic^t blarrn,
As ob sonn Goer ic^t wir; —
Wu schall dat warn?
Wu schall dat enmal warn —
Wu schall dat warn! —

Firabend.

De Dak de dampft doa ünnen uppe Wisch,
 Grar as sonn het un voll Grütschöttel deit,
 De uppen Disch de Lürkaesch drägen der
 So Nachtkost foer de Knechtis un Dirns un all,
 Wat füß en Recht noch anne Lürstuw hett.
 De Sünn geit nu to Rüst fort achte 'n Wold,
 Hängt hell un blank doa, as 'n gülle Appel
 Un sonn Kinnjesbom deit, wenn Klingklas kümmt,
 Ut düste Kame in de hellicht Dönst
 De Goeren röppt to 'n blanken Dannenbom
 Mit Fibel, Klappelnarr un Hönnigkoken,
 Kukuk, Maetknacke, Popp un Hampeljochen.
 Sonn Firabend is sonn Dart Kinkes
 Hoer wen em recht nimmt; un wenn all de Stirn
 Doa baben rutkam' en bi en un blänkern,
 Denn is dat grar so as sonn Dannenbom
 Mit Gold un Sülwe, Wasstock, gülleu Appels

Un Pepenaet of, denn de Rau smeekt soet
 Na jere Lust un Arbet, un de Slap —
 Sonn wissen Slap, de Nicks vun Droem awwet,
 In den ken Moard en ritt un ken Begian,
 Dat di toglik in 't Hart un in din Kopp stött, —
 De is na 'n sweren Dag de schoenste Gav.

Dat wad all schummern ünnen in de Grund;
 De hellgroen Dresch lett sich hel brun all an,
 Un vun de Regel na dat Dörp hen liggt
 De Gotstig dwaß doa aewe weg, gror as
 Sonn lang gel Faren vun utrappelt Bull.
 De Käu fünd awmelkt all all un ligg still
 Doa in de Regel nu un achtelkäun;
 Man de oll swartbunt Bull steit noch un schüert
 Sich an de Rickpost wu de Bröms em steiken
 Un brümmt, as wir em siß noch wat nich mit,
 As würr upsters em vel to knapp dat Fore
 Hoer saeb'n un saebentig Hoewnt angelisch Be,
 As wir dat in sonn ächt oll holstenisch Koppel
 Doch so ans goa un goa to vel mal bete. —
 De Dirns de gan hir dicht all voer dat Dörp
 Den Gotstig dal mit er voll Melkendracht;
 De blanken Emmes un witt Schörtchen schin'
 Hell mank de kröppten Wiren dörch, un här!
 Nu här ens, wu dat lustig snoect un snater!
 De doa so lacht sic is de dick Karlin,
 De doa sonn Prat hett, dat is Prestes Wendelt,
 De hett an 'n Kopp sonn grot Mul, wenn de sprekt.
 Denn här 'ne oll dow Fru up 'n Bittel Wegs dat.

Dat is as tröck sick nu dat Dörp vunen,
 As ob de Timmes all nu grötte würrn.
 De Schatten krüppt nu, dick un lang un swart,
 Dwaß aewe 'n Damm hen, wu de Katens stan;
 Man baben is de Lucht so rein un floar.
 Sü! doa lücht all 'n Stirn un blixt, as Licht
 Do Nachtit blänkert dörch 'ne Lukenriß.
 De Sünn de is nu furt. En hellicht Strip
 Liggt aewe 'n Wold noch, grar as gleuend Iſen,
 Dat voer den Hame uppen Ambos tümmt, —
 Doa uppen Turn de Han schint noch doavun.
 Still steit Hans Areboar doa up fin Nest;
 Sin en Ben tröck he up, sin Kopp hett he
 Dep achteaewe leggt, sin Snabel höllt
 He na de Wind, as harr he foer de Nacht
 Sick p'rat all makt. De Lünken doa in 'n Bom
 De kraekeln sick un zauftern sick nich mir
 Nem 'n besten Platz doa haben ünne 't Low,
 Mak' sonn Randal nich mir, as weck Lür don,
 Wenn s na er Recht schrin uu grot Uenrecht hew.
 De hew sick nn vedraken un sünd still
 Un hew er Köpp all ünne er lütt Flünken.
 Un dat is got, denn süß kem sacht de Katt,
 De in de apen Stalldoer sitt un spinnt,
 Woll as Landrüre ore Amtsverwalte
 Noch mit er sharp un duuwelt Kniptang manf se
 Un halt er Bruchgeld aw sick un er Spottel. —
 All dat wat Bagel het, dat söcht sin Rau,
 Man dörch de Drifft hen schütt de Fleremus

So flink, as wull de Swaelf se na dat don,
 As wenn se fülfst sonn Dart vun Nachtswaelf wir.
 Se hett dat Reich nu baben noch foer sic,
 Denn dat 's noch nich de Ul er egen Lit,
 Dat woart noch 'n beten, ir de 'rute kümmt
 Ut er Rüstlock doa baben ünne 'n Turn
 Bi 'n Glockenstol, wu de grot Verlock hängt.

Dörpin rit' nu de Haekes poarmis all;
 De Pir er ISEN klaetern uppen Damm
 Un hen un werre funk dat vun de Hoew er,
 Wu uppen scharpen Sten dat ISEN ansloeg.
 So langsam kam' se 'ran un Schritt foer Schritt,
 En hört dat glik er an, wu moer se sünd,
 Wu noerig er nu deit er Stall un Rüm,
 Heu in er Stoep un Hawe in er Krüw
 Un foer er schunnen Knaken Rau un Streu.
 Woerhaeke ritt voerup, sleut voer sic hen
 Un denkt, wenn wi üns morrn man ovarig roegen,
 Un de Inspekte noch tve Hakens tostellt,
 Denn helpt sic ovarig dat voer morrn Nacht noch;
 Denn is de Dresch bet an de Wold sacht wennt;
 Wenn de oll Lem man nich so stiv doa wir! —
 Dat is 'ne Schinneri foer Mensch un Be.
 Sin Ben de hummeln lang dal an sin Voß,
 Un de oll Voß de höllt sin Kopp voerdal,
 As ob he sic bisinnen kunn un der,
 As harr he bete Dag voer dissen sen.
 De schoenen Dag noch vun den Junke her,
 Wu Trenz un Stang em noch de Junke rer,

Wu 't aewe Rick un Graben vörwärtsch güng
 Dwaß aewe 'n Dresch mit Prinz un oll Dian
 Un mit Kunteß, de dre flink Windhunn', noch,
 Bet de oll Haf sin lezte Pust hergew,
 As se dat drürr Mal voer dat Holt em raemelt
 Un Prinz tosprüng, tobet un up em nem.
 Oll Prinz de droeg 'n sülvern Halsband dunn,
 Dat harr dat gnerig Froelen üm em bunnen, —
 An de harr Prinz sick ümme leirig andan, —
 Un doa der he so stir un voernem mit
 Grar so as de dull Junke mit sin Wapen.
 Man Prinzen güng dat nast noch goa to slicht;
 Ken Hund is neg'n Soar dull de nich ens anlöppt.
 Hensleken wir he na den Bur'n sin Hörd
 Un harr doa föstein Schap to Scham' beten.
 Dat wir dat irst Mal nich, wat soun Dart Stückschén
 Ilp egen Hand voer Däu un Dag he utricht.
 Dunn kem streng Orre bun den ollen Herrn,
 De lew dunn noch un de, de der 'n Insen, —
 Dat harr to glupsch doch stött em an sin Büdel.
 Dunn kunn nich Junke em nich Froelen terren,
 Dunn kreg de Jäge Prinzen an 'n Strick
 Un bunn em aw sin blank oll sülvern Halsband
 Un nem em mit sick na dat Margellock
 Un schoet an enzigt Gnar em voer den Bregen.

Je ja, de Voß bisinnit sick doa noch up,
 De wet dat all noch as ob 't gestern wir.
 Dat 's lang all her, dat 's goa to lang all her,
 Doa 's nu all sacht 'n halv Stig Soar up hengan

Dat wieren foer em, den Voß, of bete Liren.
 Dunn kreg he up de Schau to Güstrow noch
 As beste Halvblotritsflag de irst Premi;
 Dunn güß de Voß sin hunnet Pistolett,
 Un weck fär'n, he wir mir wirt ünne Broere;
 Dunn seg Boddien sick doa em noch up an
 Nu harr up 't Hoar em köfft foer Friedrich Franzén.
 In 'n Rittstall harr sin Rüm he dunn foer sick,
 Sin egen isen Roep un stenern Krüw;
 Sin Hawe de was schir un swer, de Halte
 Bun blank witt Lerre un 'ne waven Statsdek
 Harr he, de recht em aewe Kopp un Uren;
 Dat dick leg Enn kem aewest achteher.
 De Junke de harr em dat Spatt anrerem
 Bi 'n achteinfoetschen Graben, den he nem —
 Nich enmal nem, ne, söhmal achte 'u anne,
 As he sick voer de Leutnants muss wat wisen —
 Lein Duowelluidur güß noch de Werr.
 Dunn sloegen s' em in Lem den franken How
 Un reben em un stellten em in Wate;
 Raft kem mit gleundig Bolten de Pirdoete
 Un brennt dat Spatt, man aewest dat hülp all nich.
 Dunn tröcken ut den Rittstall se den Voß
 Un deren in dat twetbest Spann em 'rinne.
 Boer Hak un Eg, Mehwag un uppe Reif
 Geit nu bi streken Mat Soar in Soar ut dat,
 Un wenn dat Were wesselt, lamt de Voß.

De Voß de kennt den Junke noch recht god;
 De is nu gnerig Herr. Doa sitt he jo

In 'n Nullstol un in Deken voer sin Doer.
 Hür ! wu he schelt un schimpt un dunuerweret
 Un flucht, bet in den bittern Dot vedretlich, —
 Un Gott's Wurt kann doch man allen em helpen.
 De Kopp is hoch all ute Hoar em wussen,
 So pollsur un posistig füt he ut,
 Grar as sonn spätig un rotollmig Dann,
 An de de Miren 'rup un 'rünne trupen.
 De Junke hett ok Gall un Spatt un Schibel,
 Un, wenn he geit, stütt he sick up sin Krückstoc^t
 Un smitt linkfir un rechtfir sin oll Ben,
 As de Urhingst deit mit 'n Hanentrift.
 He hett sin Led allen sick all anroegt ;
 Ken graw oll heden Schört was voer em seke,
 Dags was he Oss un — na, wu Gott hett straft,
 Wen wull doa grot wat seggn noch un richten! —

Posteljon.

De Klock de stött, de Koste
De beet aw de Woch;
De Klaes' doa voer er Reste
De karken luren noch.

Wat is dat foer 'n Geklaete?
Dat geit jo flack un flick!
— Dat is in 't Dörp en Raete,
Sin Seiß de hoart he sick.

Flack, flick! flick, flack! so sleit he
Sin Hame 'rünn un 'rup
Un doato pippt un fleut he
Sick fülm en Stückchen up. —

Wat het dat Panken, Panken?
— Dat is doa voer de Smer,
Doa leggt de Smitt ni Tinken
De isen Egen voer.

As Nachts de Flämmustern blunken
Mank Durn un Flere mank,
So hüppt un spreut de Funken,
Un dat geit pinke pank!

Wat blößt so schön doa achte,
Wat 's dat foer 'n hellen Ton —
Denn lut ens, denn ens sachte?
— Dat is en Posteljon.

De blößt dat Led vun Sleswig
Un Holsten blotsverwant,
De blößt doa vun de Gejjon
Un vun de Düpple Schant;

Vun Meldörp un Bornhöved
Un Hinrich vun Sverin,
Un vun de Grotmül blößt he,
De achte Glensborg schrin;

De sick foer Wallen hollen
Un sünd doch man Grashelt,
Un, wenn dat fluscht, sick achte
Er groten Broere stekt. —

Anmeigen.

Er Seißen de hoar se
Mit Hame un Strick;
Nu sünd dat gewoar se.
De Rogg de roegt sic.

Nu seggt de Kallenme:
Dat Were bliwt got;
Nu binn' se vor Bänne
An Seiken un Hot.

Nu vull man, recht vull man
Dat Lechel de Kip!
Nu ümme foer dull man!
De Rogg is dotrip.

Wen meigt nu am besten,
Wen meigt dat best Swad?
De schall ok nich dösten,
De kriggt duwelt Mat.

Nu wist mi dat, Kinne!
Nu wist mi dat mal:
Wen tümmt as flinkst Binne
Toirst dat Swad dal?

Voerdrägen voer all se
Schall s nast of den Kranz
Un voerdanzen schall se —
Zuch! Sünndag wad danzt!

Birproew.

— Lang Nawern ens dat Lechel hen,
Wat to üns Bir he seggt,...
Un ob sin Olsch sonn Dricken of
As üns to brugen döggt. —

— — Zug Bir doa lett sic Nicks vun segg'n,
Ken Klünne is 't, ken Süch, —
Dat is nich, Nawe, allosur
Un allosoet of nich.

Un, Nawe, wenn en hellig is,
Dat 's het, un doa is doch
Up 'n Wittel Wegs ken Born to Hand,
Denn deit en sacht 'n Zog.

Man bi Zug Bir, un, Nawe, Nicks
Foer ungot, schint dat so,
As droeg doa Lazarus dat Molt
Un Simson Mate to. — —

Achte de Hock.

— Min Seiß un Strick legg ic!
Doa achte an 't Slet;
Nu kumm man, kumm, segg ic,
Hir 's Uewewind, Gret!

De Kip lang ens, Dirn, her
Un 't Lechel doato
Un huk di man hir her
Uppen Garw as ic do!

Giw Spek, Wust un Schinken,
Giw Pimples un Köst!
Lat üns eten un drinken,
Giw her, wat du heft!

Min Liw dat was heilig,
Nu is dat min Hart;
Denn, wes so gefällig
Un giw em sin Part.

Denn wes nich so drnß, Dirn,
Un nimme Nicks nich krümm!
Un giw mi 'n Fuß, Dirn,
Un sat mi ens üm!

Hir hürt uns ken Ur nich,
Ken Og füt uns, Kind, —
De Hock von Natur nich,
De 's dow jo un blind.

Un füt dat de Lünk of,
De lacht sic doabi
Un denkt sach: dat kunn 't of
Noch flinke as ji! —

More schelt all werre.

— Dirn, danz doch nich so hoch
Rock aewe 't Kne!
Schäm di! Schäm iek mi doch,
Wenn iek dat se.

Smitst jo din Kopp so dull, —
Wu süt dat ut!
Grat so as kem, wen wull,
Du würst fin Brut.

Mit sonn drist Külpen jo
Degst du de Manns, —
Wenn dat en markt, sü so
Stellt se din Kranz.

Wenn dat en markt, wu slicht
Du di vewoarst,
Sittst toküm Soar vilicht
Doa du un roarst.

Wenst in din Name din
Bloerige Tran,
Müchst glik voer Schimp un Pin
Sülst dot di slan.

Sü, Dirn, denn soll di an,
Wat du man kannst!
Mennigen, gloew du man,
Hett all in Schimp un Schann
Sick 'rinne danzt. —

Regenwere.

Nich woar — dat 's of goa to vedretlich, is 't nich?
Boerut foer Allens, wat 'ne Wirtschaft hett,
De nu droeg Were grar so noerig brukt,
As Wind 'ne Mael un as en Schip dat Wate, —
Wenn sacht un flink denn Drupp an Druppen dalföllt,
So dicht tohop, as wir'n s' in Garwen bunnen.
Swart is de Lucht, un dat 's en mächtig Schur,
Wat en mit Fog Landregen heten dörrot;
Dat höllt dre Dag un Nacht in enschen an,
De Kurrpitsh in de Buddel römtt as dull.
De Pogg in 't Glas, de will abslut nich stigen,
Un 't oll dunum Weregglas dat föllt noch ümme, —
Nich woar, dat 's of goa to vedretlich, is 't nich?
Boerut foer Allens, wat soun Wirtschaft hett.
En Ogenblick lett sacht de Sünn sick sen,
Man witt un matt süt s' ut as Melk de fest is,
As wir s' elennig frank und harr 't foll Gewe,

Ründ ümmen Kopp 'n Kimmeldorff sich ümdan
 Un leg doa haben in 'n twesleprig Berr
 Un harr sich doa bet aewe 'n Hals invitelt
 Un mücht vun Nicks un hel un goa Nicks weten.
 Denn ens denn roegt sich haben doa de Dak
 Un rulst sich 'rum un dreigt un warwelt sich,
 As ob de frank Sünn sich ens 'rümme smet,
 Dat mit de Hitt kreg un wull blot sich stangeln.
 Dat is de Wind, de wull woll, man he kann nich,
 De kummt so swack noch ümme ut Sürwest:
 Wenn he mak tostött, is dat grar, as wenn
 Sonn lütten Jung in sonn Soßschepelssack,
 Den s' aewe 't Slet in 't Bachhus uphängt hew,
 Un More waschen let, herin ens pust.
 En kann nich sen en Vittel Wegs voer sich
 Un wenn en Middags haben uppen Barg,
 Ründüm fri Rüm un apen Feld, of stünn.
 De Hoff, dat Dörp, de Landstrat is en Bütt,
 De Wischen bi de Mael fünd all all blank,
 Yet an er Burd de Grabens all all vull
 Un kaen' so flink dat Wate furt nich schaffen,
 As dat vun haben kummt. Ne, 't is to trurig!
 Doa is so vel to don, dat Enn is weg,
 Dat Für brennt en hell up all tein Nagels,
 Un fülst 't Messfüren dat will nu nich mir.
 Zwe Goere stecken fast all in 'n Lem
 Bi 'n Bottebarg, wu de Wennade liggt;
 De Pir de damp un sen so blanking ut,
 As wiren s' hel un goa mit Tran awrewen;
 De Kuechts de hew er Foresack ümdan

Sich üm er Schullern, 't Wate ledt un drüppelt
 Vun 'n Hot er as 'ne Rönn, un de oll Sweþ
 Süßt will nich klappen mir.

Rik ens! doa hoppt
 De dicß Karlin de Dämm längs bi dat Behus;
 Er Schört hett s' aewe 'n Kopp nam un er Röd
 Bet an de Knekel hochup bunnens; tik ens!
 Wu se doa henpatscht mit er schewen Ben
 In de langshärtig Kirlsmerstewel, tik!
 De foer er drallen Waren vel to knapp sünd;
 De knipen er, man se hett noch mir Knipen:
 De Rotten sünd doa achte in de Gat,
 Dicht bi de Backow un den Antenpol
 Un hew sicß de dre besten Gössels stalen,
 Un Gant un Gos de schrigen as verüdt.
 Wat wad Schultmore seggen, wenn se 't marßt!
 De steit de Kopp fit gästern so nich recht;
 Se hett nazik all mit de Füllkell flan
 Un Dürten mit er höltern Slarp all smeten,
 Se schelt un schimpt un smitt so mit de Doeren,
 De Schostein rokt, un Bare knurrt so vel,
 Un den is of Nicks, goa Nicks recht to maken.
 De finnt so vel un snact in sicß herin,
 Un kann doch ken Minsch foer dat Were foer nich!
 Na nu, vun Bare will wi man Nicks seggen,
 De hett sin Kopp so vull, dat de em düft;
 Dat 's in de Aüst jo, un de Weit dotrip.
 De Arwten de ligg' all noch up er Swad, —
 Wat de nu woll all kemt un utpalt sünd!

En mag doa Nicks mir hüren vnu un weten.
 Dat beten Limte dat is of noch buten,
 De Woermad doa was of nich recht wat wussen,
 De Wull wir aewe Soar dre Dale ringe,
 Un de Aukat hett en Kaptal em tünnigt —
 Dat schall un moet he to Antoni schaffen,
 Dat kost nu of all werre ni Negrozen!
 Un liggt sonn ganze Last up en Poar Schullern,
 Denn triggert en sacht dat mit sonn Ungedur,
 Denn wad en sacht 'n beten kettelhaarig.
 Ich gloew, denn kann bi Mennigen dat voerkam,
 De 't füß of grar nich mit 'n Düwel höllt, —
 Wenn dat denn grar so drapen müß un kann sic,
 Wat de lew Gott em uppe Strat begegent
 Un noch so oarig of de Xit em boer, —
 He bet 't Schoendank drist manke Län intwei,
 Kreg 't of de Poste achteher to weten
 Un nem em doafoer snurrig in de Bicht.
 Si wet jo, wu dat Name Bullern gung,
 Oll Krishan Bulle, — je, dunn lew he noch! —
 Den ollen Bulle, men 'k, vun Hohen-Hagen —
 De harr 'n goa to schoenen Rappslag buten,
 Ne woare Bracht un Stat was 't antosen,
 De stünn so dicht, kann Has un Windhund drägen,
 Un Mar un Emie harr em Nicks nich dan.
 Hoer dusend Dale floeg he em nich weg,
 Man blot dat En, he harr em nich vesellet —
 Wat schüll he ok! Sin Geld so weg to smiten!
 Sit dörting Soar was doa ken Hagel west,
 De Se de let ken Hagel nich heraewe,

Dat der he nich, oll Bulle was doa seke,
 Dat müß he bete weten, doa sloeg em
 Ken Are na, un sonn oll Premi, wen
 Mag doa gîrn 'ran, wenn dat nich noerig deit.
 Dunn ens na Disch — de Rapp de was meist rip —
 Harr Krishan Bulle in fin Armstol legen,
 Lurt uppe Müs doa 'n beten as he 't neunt,
 De Ben lang uitsteekt voer sick up 'n Schemel,
 Sin Fru er siren Halsdok aewe 'n Kopp, —
 Denn dat was swol, un de oll Flegen stoeken. —
 Un droemt, wat Brokemann dre Dale fößtein
 Em boer foer 'n lütten Schepel Rostocksch Mat
 Un, wenn tein Last dat würr, denn en mit anne
 Dre dusend un drehunnet dörtig Dale.
 Un doabi sagt he as 'ne duuwelt Brettag,
 De voer dre Pir un 'n bocken Kammrad geit;
 Un doato schnoerw un pust he mankedörch,
 As harr he in Rappswate aewenan sick
 Blot man vun wegen den kaptalen Bott
 Un tovel Regenogen doato geten. —
 Dunn rust dat los up ens. As wenn sonn Schostein
 Bun baben vun den baewelst Baen dal instörrt,
 So ballert dat, so rastert dat un gnastert.
 Up sprüng oll Bulle, rew sick mit de Düm
 Sin beiren Ogen floar un lek ut 't Finste.
 Weg was de Drom! Doa stünn dat pickenswart,
 Doa günt den Se, un steg un steg un swüll,
 As wull un müß dat aewe 'n Se ens 'raewe,
 Grat up den Rappslag los. — Oll Bulle 'rnt,
 Sin nigen Hot sett in de Foart he up,

De hüng vun Sünndag her noch an den Rigel,
 Un langt sin Handstock her sicke ute Ec. —
 An den der buten he dat ui un ni nich.
 Hen loep he na sin Rapp un, as he anken,
 Doa stünn dat Were grar em aewe 'n Ropp.
 'Nan fust dat aewe 'n Se, as wenn de Düwel
 Woerbi 'ne Kirch jagt 's Abens voer Roarfridag,
 Un de grot Berklock grar den Fesldag inlürrt.
 Brun würr duun Bulle, as sonn Gosber wad,
 Wenn Gallen doa is. Dre grot Hagelslaten,
 As Wallnaet grot, de floegen voer em dal.
 Flink boert sin Handstock Bulle up nn draugt,
 As wull dat Were uppe Ster he pannen;
 Un schreg: Ich segg, wu du di 't ünnesteift,
 So schall di furtst dat helle Dunnerwere!
 Sü, Krischan Bulle bün 'k un mag sonn Spaß nich! —
 Ich wet nich, wu ich denn to bün kumpabel! —
 Hen aewest güng de Hagel aewe 'n Rapp,
 Grar as sonn stenern grot Schansewalz geit;
 Dal güng de Rapp, as würr he 'rinne stampf,
 As harr 'n sick doa an tein Swadron Husoaren
 Ründ üm sich fülst teinmal herüm ens jwenkt.
 Un voer em floeg dat Were in de Boef,
 Dat Spoen un Splerre üm sin Ropp em stoeben. —
 Ol Bulle aewest schreg: — Man nich so hastig!
 En sprecket en Wurt sacht foer sin Egendom!
 Dat is en slichten Kirl, de dat nich deit
 Un de sick All so ünbisehens hennimmt,
 De is nich wirt, dat he wat hett un kriggt! —
 Un as de Storm em duun sin Hot vun 'n Ropp ret,

Sin uigen Uenripen vun Hoete Hänsch,
 Den Maandag he na Pingsten sick ißt köfft harr,
 Un doamit awschéft aewé Stock un Sten
 Grar in de Bek er alledépste Düp —
 Kek he sick goa nich na em üm un brummt:
 Na, wenn de Düwel de Trumpet ißt hett,
 Kann mintweg gírn he ok dat Müntstück trigen;
 Up gegen 'n Backaw hójant dat sick slicht!
 Un wenn de lew Gott dat glik aewel nimmt,
 Wenn en foer sin gor Sak en gores Wurt sprekt,
 Je, denn — denn moet he sinen Willen hebben;
 Denn kennt he aewest Krishan Bullern slicht —
 Mein Jes' ue ja! En seggt sacht ens sin Menung
 Un woart sick denn ok grar nich voer somm Wurt,
 Dat man so birt un noch ken Farken trigg! —

Wu de Dütsche sic̄ troesten von deit.

Wu boes! un slicht to laben
De hel oll Welt di dücht,
Holl du din Kopp man baben!
Dat is nich hel so slicht.
Un kümmt dat of mit Huppen,
Un gütt 't as ut 'ne Bütt, —
Denk nich glik an 't Besupen,
Denn wuans is dat nütt?

En Trost moet ümme bliwen,
De is bi Allens bi,
De Grappen to vedriwen,
Min Saen, den mark du di!
De helpt dörch Sunip un Bütt weg,
Slept aewe Sorg un Pin
Grot voernem Lür un lütt weg:
Dat kün̄n̄ vel lege fin!

De En frigt sic 'n Draken,
Somm daemlich Schuchtel 'ran,
De nich mal Grütt kann kafen,
Ken Ko nich melken kann;
Er Ketels stött s' un Schapens,
Er Pött smitt se intwei,
Bebrennt er isen Grapens
Un frett un drinkt foer drei;

Mein Jes, wat 's dat joer 'n Bullern!
Mein Gott ne ja, wat 'n Wiw!
Er Oll de treckt sin Schullern
Un höllt sin Uren stiw;
He löppt in 'n Acke 'rümme:
— Ne, ik vedroeg dat slicht, —
Dat troest mi man noch ümme,
Dat se ken Kinne kriggt! —

Den Annen sin lett doepen,
All Soar sit elben Soar, —
Dat is jo tüm Besoepen,
Tüm Telgen is 't, nich woar?
He aewest fär bi 't Egen
So sin Heldenawe: — Gründ,
Dat 's noch 'n Glück vun wegen
Dat dat ken Twäschens sünd! —

Doa hett sick wen de Knaken,
 Us ut dat Fack he schoet,
 To Matsch un Maus tebraken, —
 He broek sick heir sin Foet;
 Doch wet he sick to faten:
 Dat ik nich furst dat Knick
 Mi uppe Ster awschaten,
 Dat is en woares Glück!

Doch En de harr 'n Jungen
 De stoel un schulenloep;
 De wir in 't Wate sprungen
 Bi 't Swemmen un desoep.
 De Oll is ganz bidrapen,
 Doch fött he sick un röppt:
 — Se, wir he nich vesapen,
 Se harr 'n em sacht noch föppt! —

Kamrad kumm!

— Un moet ich vörwärts as Rekrut
Mit Sabel un Musket,
Denn helpt dat nich! Hul nich so lut
Un hew di nich so, Gret!
De Trummel sleit nu trümtritrum!
Kamrad kumm! Kamrad kumm!
Rechten, Linken! Speck un Schinken!
Grar de Ben un stiw de Nack —
Kamrad kumm mit Sack un Pack!

Un wenn en moet, denn moet he wuß,
Un got is, wenn he kann,
Un nich glik hett de Bücksen voll
Un höllt sick as 'n Mann.

Kommisbrod hen! Kommisbrod her!
Is Helm dat, is dat Hot —
Hew doar ic, hew ic hir dat swer,
Sü, Dirn, dat is glik got!

Ich wull, hir stünn nian sonn Franzos,
Sonn Klas vun Hannemann, —
Fürst mit de Plemp foart 'k up se los
Un haugt se in de Pann.

Ich wet, du büsst un bliwst mi tru;
Na lach ens, Dirn! wat wenst?
Ken Anne wad min Fru as du, —
Un nu Adschüs noch ens!
De Trummel sleit nu trumtritrum!
Kamrad kumm! Kamrad kumm!
Rechten, Linken! Speck un Schinken!
Grar de Ben un stim de Nack —
Kamrad kumm mit Sack un Pack! —

Swart IJsch.

Se fegg', wat ik vun de Tates stammi;
Se harr'n achte 'n Tun mi funn'
Boer föftig Soar bi den Knüppeldamm
Tonacht in de Nijoarsstunn.

Weck fegg', ik hew in Liw sen Hart,
Un weck, ik hew sen Sel:
Min Soar dat is so gnetefwart,
Un min Hut so rug un gel.

All fegg' se dat: min Hafenschoart
De hett mi Satan küft,
Un min Pifot makt dat openboar,
Wat 'ne Hex ic wesen müft.

Un geit in Hus un Hoff dat slicht,
Denn wir Swart IJsch nich wit;
Un wu en Kind de Bräuhofst kriggt,
Dat boer Swart IJsch de Tit.

Un wenn na 't oll gor Recht dat güng,
 Wat de oll gor Tit se nennt,
 Wu dat Amt sick noch de Hegen füng,
 Denn harr ic̄ lang all brennt.

Un kam ic̄ wu en Doer voerbi,
 Denn schelt mi Olt un Sung; —
 Mit Sten doa smiten de Goeren na mi
 Un steiken ut de Sung.

Hür! wu de Meiges un Binnes schimp',
 Wat ic̄ hir Daren les, —
 Un ic̄ hew noch Nümmsen ken Hoar nich früumt,
 Un ic̄ men mit Nümmsen dat boes!

Mi steht dat Hart, min Blot dat früst,
 Mi graest dat in min Sel,
 As ob 'k mi fülst vesluchen müßt,
 As harr 'k an Gott ken Del.

Ict wet, dat moet wu schreiben stan,
 Bun 'ne Wittfri wad 't vetellt,
 De is of Daren sammeln gan
 Up sonn grot Weitenfeld;

Dunn is de Herr vun 't Feld doa kam,
 De seg er an er Not,
 De hett se in sin Hus upnam —
 Un dunn würr Allens got.

En grot un mächtig Mann kenn ic,
Doa 's ümme Lust bi den,
Un mit sin Geiß doa meigt se sic
Sin Kurn mit egen Hänn.

Ich woll, he gew mi nu Gehür,
Ich gung girn mit em lant, —
Walt he ok man an de Kirchhoffmür
Mi 'n Lock mank 't Nettel mank. —

Dat Led vun dat Pad.

1.

Doa achte dat Holt want
'Ne lustig Dart Lür;
Lat 's Abens denn bring' se
Er Middag to Für.

Er Mandag, so segg' se,
Seit Dingstags irft an;
Un de Fru dreggt de Bücks,
Un de Pi dreggt de Mann.

Dat Wiw kann nich haken,
De Kirl mag nich neig'n;
Un bi se geit de Sünne up
Nich ir as Klock tein.

Se nem' Nicks nich foer sic,
Denn so sleit se Nicks fel. —
Un er Pött sünd an Henk
Un er Emmes an Sel.

Un fängt 't an to fri'n,
Denn is er Holt all;
Un as de Ko dot wir,
Dunn so flickten s' den Stall.

Hoer 't Hungern doa hew se
Man oft 'ne droeg Köft,
Doch ümmie 'ne Buddel
Vull Snapps foer 'n Döft.

Bun Stewels doa holl' se
Tohop man en Poar
Un lat' virmal doeopen
Allmal in dre Joar.

Un wenn dat vint ründ is,
Denn so warn dat ball föß,
Un 'n Kamm hew se goa nich, —
Wen kämmt Hesen un Böß?

2.

— Krischaening, min Saening,
De Sünn schint all buten! —
— — De Mand is dat, Moering!
De schint dörch de Ruten. — —

— Krischaening, min Saening,
Sta up un boet Für! —
— — Ach ne, min lew Moering!
Dat Holt is so dür. — —

— Krischaening, min Saening.
Mak flink un hal Wate! —
— — Ach ne, min lew Moering!
Doa fitt de Bukate. — —

— Kumm 'rute, Krischaening!
De Ko schaft du melken. —
— — Ach! dat hett noch Tit nog.
Tit hür s' noch nich bölkten. — —

— Na, mak mi nich boes, härst!
Sta up nu in Goden! —
— — Ich do 't nich, wat büst grar
Man mi dat anmoden! — —

— Ach, Krischan! Ich hew jo
De Gicht in de Knaken! —
— — Un ick harr in Drom mi
So degten veschaken. — —

So streren s', so legen s',
So legen s' un streren,
Un as de Klock twölv floeg
Dunn so makten se Freren;

Dunn sären s': — Wat will wi
So fir üns bidroeven, —
Wi kaen' jo man lewest
Bet morrn frü toewen! —

3.

— Seit Nīcs aewe Rennlichkeit!
Dat is min Leben,
Dat kriggt mit 'n Litt en,
Dat lett sic̄ nich geben;

Dat steckt in dat Blot,
Un dat lett sic̄ nich lir'n,
En mag noch so vel sic̄
Un noch so dull bir'n;

Dat hett all ken Schick nich,
Wen dat nīφ is geben;
Seit Nīcs aewe Rennlichkeit,
Dat is min Leben! —

De Olsche de wüß Dunn mal
Uem sic̄ to gripen!
Se malt sic̄ vun Krümstro
En mächtiges Wipen;

Se halt uten Pol sick
En Emme vull Wate
Un fär to er Goeren:
— Nu lat dat Gesnate! —

Doa müßten de Jungs all
Un Dirns all sick schubben
Samst Kate, Hon, Swin, Gos
Ult Kame un Stuben.

Dunn nem se dat Wipen
Un füng an to bösten
De Sal un de Bal,
Del, Stännes un Bösten.

Se rew un se schrubb,
Se wischt un se schüert
Dat Schapp un den Ketel,
Pött, Schapens un Bürd.

Toleß noch doa kreg he
Er Bessen un fegt sick
Den Disch aw twe dremal
Un huchelt un haegt sick:

— Geit Nicks aewe Neunlichkeit!
Dat is min Leben,
Dat kriggt mit 'n Litt en
Dat lett sick nich geben! —

Rast bröcht se de Müll all
Herut uppe Roar'n, --
Doa was ünne Fett
Foer dre Joar de hel Goar'n.

4.

De Olsche de güng
In de Eken un Boeken;
Holtin güng se, Lilgen
Kunfalgen to soeken.

Se fünn se un wünn se
Un bünn se mit Klugen
Bun utrappelt Strümpfchägt, —
So närig sind Frugen.

Nu hett se ball nog
Un nu lett se dat Blücken,
Ern Körw uppen Arm
Un er Kip uppen Rücken.

Se droeg in de Kip
Ern lüttsten Krabaten;
Se harr vel to lew em
Un se fünn em nich laten.

De Kip harr fen Deckel,
Doa tek he herute,
Twe blanke Slepkarten
De harr in sin Smut he.

— Nu boeren wi Schillings,
Raft foep' wi üns Stuting:
Denn triggst du ok aw wat,
Min Seling, min Puting! —

So humpelt to Stadt
Mit den Korw un dat Goer se
Un, für ens! fiv Schilling
De kreg se, de boer se.

Man, ach! voer de Vor
Kreg se werre er Rücken,
Beder se, vervoep se
Mit ens er paar Plücken.

Dunn tummelt na Hus se
Denn Aewe bi 't Wate:
Doa schoet ut de Kip er
Herut de Krabate.

Se jeg em koppheiste
In Wickeln un Bündeln
Den Aewe hendal
Mit Geblarr 'rünne tründeln.

Koppheiste so schoet he
In 't Wate herünne
Un spaddelt un blubbet,
As ob swemmen kunn he

Dunn jucht se un trischt se
Un sünd dörche Näsen:
— Jung Lür de wael' of jo woll
Lustig ens wesen! —

5.

Se seten un hulken
Tosam up twe Hüles
Un bünnen to Bessen
Barkries un Strükes.

Se legen so dull un so
Wiß in de Selen, —
De Swet schoet er drappwüs
Heraw uppe Delen.

— Nu felt üns man, More,
Noch siw an twe Stigen! —
— — De wael' wi woll, Bare,
De wael' wi woll kriegen! — —

— De Bessen de dräg' wi
Nu morrn na den Mölle;
Brot krig' denn in 't Schapp wi
Un Lüffken in 'n Kelle! —

Doa würren s' so lustig,
Doa müßten s' ens tüllen,
Doa deren de Oll un
De Ollsch sick bikünnen.

Dat Were was rufig,
De Winte was buten;
Dat tröck dörch de Stännes
Un Galen un Kluten.

— Ach, Bare, wat früst mi!
Herr Je, wat dat kolt is!
Dat 's leg, wenn en olt is,
Un denn doa ken Holt is! —

Nich lang, doa füng of
De Oll an to stenen:
— Ach, More! mi schürrn
As koll Jewe de Länen. —

— — Ach, Bare! Wat naelst du,
Wat helpt dat Bisinnen!
Wenn ene man recht söcht,
De wad woll wat finnen! — —

Dunn söchten s', dunn finnen s'; —
Er Bessen, de stoeken
Se 'rin na de Aw,
Un de brennten as boeken.

Dunn sären s': — Dat 's kolt,
Un de Deuke mag friren, —
De iſt Not, de ſlimmſt Not —
De moet en ſacht kiren! —

6.

Se schüll em 'ne Bütt,
Un he schimp er 'n Draken;
Dunn temen se werre
Sick heir uppe Knaaken.

He grep na de Nung
Un se na den Spaten;
Un dunn güng de Foart los
Doa günt bi den Raten.

He sloeg dunn den Gräwe
Swippswappes ute Gust er;
Groen würr se voer Ewe,
Kort würr dunn de Bust er.

Toesprünge se, tofoet se
Burthals frisch un roart se,
'Rut ret ut den Poll em
Ewe Gusten voll Hoar se.

So nüschten se heir sic
Herin in den Graben,
He haben — se ünne;
He ünne — se haben.

Se krischt as 'n Swin,
Dat de Slachte hett steken;
He bösikt as 'n Bull,
Den de Hürn se awbreken.

Schultvare de is dunn
Boeraewe doa kamen.
— Wu, roep he, wat, sünd de
All werre tosamen?

Wat nüschten all werre
Se doa anne Ird sic?
An sonn lerrig Roep
Se doa biten de Pir sic.

Wat schüll' wi se stür'n,
Wenn doato ken Not is;
Wi wet dat jo all,
Wat in 'n Hunnstall ken Brot is.

Denn lat se man, lat se —
Doa 's Nicks an gelegen!
Pack sleit sic, Pack wad sic
Woll werre vedrägen! —

Scharpenweve.

Scharpenweve un Quaduz
Droepen sick bi 'n Graben.
Se harr seten up er Bült,
He sin Schuwkoar schaben.

— Ne, wu flitig! ne, wat 'n Flit!
Nawe, so wat lewt nich!
Dat 's nu glik nacht slapen Eit,
Man Si aewegewt t' nich! —

— — Naweſch, je dat 's as dat is,
Dat sünd hochbent Soaren!
Schillingssteg is Dalesweg,
Wen Nijs hett moet spoaren. — —

— Wat en ment un wat en seggt,
Nawe, sünd tve Saken;
Si hewt got wat voer Juſh bröcht,
Brukt nich mir to raken! —

— — — Wat en foer sick sūlm nich deit,
Deit en foer sin Goeren! — —
Doamit füng he werre an
Als en Kirl to boeren;

Tröck un schoew un schoew un tröck, —
Sur würr 't den Ollen,
Sur, — bet he voer sin Lock
Mit sin Schuwkoar hollen.

— Na got Nacht of, Fru Quaduz! —
— — Got Nacht, Scharpenwewe! — —
Dunn tröck he sin Schuwkoar na
In sin Lock an 'n Aewe.

— Gott ne ja! Na, voer somm En
Mak ik Krüz un Segen! —
Sär dunn Fru Quaduz un is
In ern Bol 'rinstegein.

Vos harr 't hürt un grint un sär:
— Slachte, Garwe, Schinne
Sünd vun Anno Loback her
Swestehroerefinne! —

Ni Quartir.

— Nu treck wi, nu treck wi
De Voerstadt lustig lank!
Nu tümmt de hele Cumpani
Mit Sang un Kling un Klang, juchhei!
Mit Sang un Kling un Klang.

De Herr Furir, de Herr Furir
De tröck üns lang voerut.
Hurra, hurra, 'n ni Quartir!
Hurra, 'ne nige Brut, juchhei!
Hurra, 'ne nige Brut!

Un wenn wi werre vörriwarts gan,
Is mennigen biswoegt;
Man Zumferntran, sonn Zumferntran
Wu ball is de nich droegt, juchhei!
Wu ball is de nich droegt.

Kumm her ens Lisch! Kumm her, Marik,
Wisch, Stin un Fik un Dür!
Wu is de beste Danzmusik,
Wu sünd de besten Uert, juchhei!
Wu sünd de besten Uert?

— Nu kumm, Ramrad, un mak di prat!
Nu soek wi Beir üns en.
Wat dücht di vun de Swart, Ramrad?
De is mal stram to Ben, juchhei!
De is mal stramm to Ben.

Flink, ir en anne fast se loßt!
Watt dücht di vun de Witt?
De smitt sic mächtig in de Bost
Un hett sonn stolzen Tritt, juchhei!
Un hett sonn stolzen Tritt! —

— — Nimm du de Witt, nimm du de Swart
Nimm du se di albeir!
Ich let to Hus min Hart, min Hart,
Ich let to Hus min Freur, juchhei!
Min Schatz, min Trost, min Freur.

Ich will ken Hand, de sachte strukt,
Ich mag ken blanke Og!
Min Wurt, dat hew ic̄ er vermaakt,
An en doa hew ic̄ nog, juchhei!
An en doa hew ic̄ nog! — —

Oll Bare Knaf.

Oll Bare Knaf harr frank doa legen, —
Dat irft Mal was 't sit föftig Doar, —
Dunn harr he mit sonn Angst dat kregen,
Un goa to graesig würr em doa.

Dat schoet mit eins all up dat Hart em,
Wu rug he lewt harr un fasprat, —
Un vörre Ogen würr dat swart em,
As harr de Düwel em all fat.

— Ich hew sonn Angst in all min Knaken,
Sär he dunn, More, as sonn Krewot,
Den in koll Wate aw se kaken,
Un harr so girt noch 'n beten lewt!

Dat is de Dot, de fött un schürrt mi . . .
Dat liggt mi up min Bost so sver . . .
Ich gloew, 'n beten bete würr 't mi,
Süngest du sonn gestlich Led mi voer. —

Dunn harr se er Gesangboek tregen
De Ollsch un sloeg dat up un roart:
— Wist, Bare, du den Abendsegen,
Den Mornstern ore Himmelvoart?

Scha'ck di vun de Paschon en lesen,
Sonn Stannsbleed ore Jesubled?
Schall 't vun dat kristlich Leben wesen?
Dat, Bare, bringt di fach in Swet! —

— Ach, More, dat 's to swacken Flere,
Sär Bare Knaf un stent doabi,
Man furft en vun de Höllenlere,
All amern düsen nich bi mi! — —

Sin Bare was Schepe.

De Bare was Schepe, knütt Strümp ut de Wull
Un hungeharkt s' nasten vun Drüttels sick vull;
Irst knütt he un knütt un de Schap hörr he blot,
Man nasten doa hörr he den Junke vun 't Got.

De Oll de was Schepe; den Schepe fin Saen
De mett nu na Lasten fin Kurn uppen Baen;
De hett nu dat Got un harr frigt 'ne rik Brut, —
Wu bölsken de Drüttels to Hals em nu rut!

De Oll de was Schepe un drünk man 'n Sluck, —
De Saen de makt nu mit Schampanje kluck kluck!
Un Jochen, de Ritschnecht, de moet nu so don,
As wir fin Herr Junke un würr ball Baron.

Nu hezt he tohopen doa mit de Nobles
Parforßen mit Hunn un Pitüres de Böß
Un Nachts denn so hezt he doa mit se in 't Spill
Sin Bare fin Böß mit Spadill un Manill.

Nu lappert un licht he, wu jichtens he kann,
An jere verrustet oll Wapen sic^k an;
Nu ritt mit de Junkes un fürt he to Stirr, —
Man Schaplüs^f de hett he noch ünne fin Sir.

To Landdag doa lürrt he nu mit an den Strang,
Doch is he nich Klöppel, nich Klock un nich Klang;
De Oll was so klok, un de Jung is sonn Ap, —
De Ware was Scheppe, de Saen is en Schap.

Don un laten.

Oll Paste Reute güng spaßiren,
Dat Were dat was goa to schoen, —
Dunn kem doa facht wat antofüren
Un dat was Bur Stoffe Doen.
De was all werre ens to Stadt west
Un kem torüch nu dicx un dun,
De Raem was werre em to glatt west,
Sin Snut all werre blag un brun.

As he dunn 'ran kem, sär oll Reute:
— Kriggt He denn, Stoffe, ni ens nog!
De Predigt jidwemal ümgeit He,
Man ni un kenen Dag den Krog!
Besteicht He sicx denn nich to faten
Besproek He mi nich fast un stiw:
Wenn He dat der, He künn 't ok laten —
Un werre hett He vull dat Liw?! —

Vrr! sär dunn Doen. De Pir de stünnen,
 De Wag de höll, un Stoffe schoew
 Sin Hot sick vun sin Snut na hinnen
 Un richt sick up un harkt un schnoew
 Un hickupt irst sin Görzel floar sick,
 As ob de Frag he woll vestünn,
 Man up de Antwort nich so drar sick
 Un uppe Ster bisinnen kün.

— Je, Herr Propos! je, sär dunn Stoffe,
 Je, wat ic seggt hew, dat hew 't seggt!
 Ik mag ken Warmbir un ken Koffe,
 Un Melkgrütt is mi goa nich recht;
 De Brannwin is 'n grotes Aewel,
 Dat 's woar un dat is goa ken Frag, —
 Man Wate mag 't nich in min Stewel
 Un immor nem ic 't in de Mag

Un doabi bliw ic, wat ic seggt hew,
 Un to min Wür sta 't as 'n Mann:
 Don kann 't, ic wet woll wat ic Recht hew,
 Un Gott wet, wat ic 't laten kann!
 He hett man nich de rechte Kenntniß,
 Herr Paste! as ic nu woll se, —
 Dat is 'n rennlich Uenverständniß,
 Un annes as ic ment dat He.

Un denn so en foer alle Malen:
Ich fär, Herr Past! ich küm 't don.
Dat het so vel, ich kann 't bitalen,
Un doana kreigt nich han nich hon.
Un wenn ich fär, ich künne 't of laten,
Na, Herr Propoß! je, na, dat het:
Twe Pott, denn bün 'k so vull nich gaten,
Dat ich nich noch twe Pegel let! — —

Uens Köste.

De oll Mann is üns Köste,
De Oll mit slowitt Hoar;
In de Gemen is west he
Nu aewe föhtig Hoar.
De Berkloek stött, de Berkloek stött,
Nu kümmt he glis herut
Doa ut den Turn sin Klockenpurt;
Still mank de Grawsten geit he furt.
Wu duknact süt he ut!

Doa an de Mür doa ünnen
Doa stan twe smuck lütt Boem,
Twe sur teinjoarig Linnen, —
Un mank se liggt en Sten.
Doa sett de oll Mann dal sic;
De Tit, de nu vegan,
Kümmt werre denn; denn bringt de Dot
In sin oll Hart sin bitter Rot
Un in sin Og 'ne Tran.

Ewe forsché Saens harr hatt he,
De müßten mit in 't Feld,
Mit vörwartsch as Soldaten
Na Sleswig un de Belt;
De höll'n heir dunn brav sic
Un würtn doa heir Schersant; —
Dat droep so swer den Ollen,
As all heir nast se fallen
Doa voer de Düppelsch Schant.

De oll Mann is üns Röste,
De Oll mit slowitt Hoar;
In de Gemen is west he
Nu aewe föttig Soar.
He beiet na de oll Wif noch,
Singt na de oll Wif voer;
De lütten Goeren spelten di:
„Wu want Fru Ros? Kort achte mi!“
Um lewsten voer fin Doer.

Un nast den spel se Gloribo
Un Klumpsack de geit ründ, —
Denn tickt de oll Mann ümme to
Un haegt sic as sonn Kind.
Sin Hart vegett denn all fin We
Un is nich lange krank,
As spelten Wilheln noch un Hans
Von Bom to Bom un Kringelkranz
Doa lustig mirren mank.

Eng un woll.

— Giw, More, di tofreren!
Wat sorgst un finnst du vel?
De Sorgen, sü! de teren
Un maken droeg un' gel.
An de to Schamen hett sick
All awslept mennigen;
Sorg is en Worm, de frett sick
Dörch Ijen un dörch Sten.

Olt is un schew üns Raten,
Besackt all Sal un Zad,
De Stännes weck utschaten
Un weck veollmt un swack; —
Doch kaen' wi üns noch roegen,
Wu knapp, wu eng un lütt, —
Doch sitt' wi noch in Droegeen,
Wu dull dat weigt un gütt.

Denk an de Pracht un Iren,
De in de Krüw ens lag,
Un lat din Hart nich giren
Un lat din O un Ach!
West nich? de gülle Slaete
Up Sogsand bugt fünd de.
Denk: Eng un woll vel bete,
Oll Ollsch, as wit un we! —

Wat hett sonn Junke mir.

Wat scher 'k mi üm sonn Eddelmann
Un all sin blanken Stat,
Sin Kummel un sin Schimmelspann,
Sin Kutschwag, sin Hanswust Sohann
Mit Tressen uppe Rat!

Frag' Nicks na all sonn Himpamp na, —
Mi düßt min egen Swet!
Un wu ic̄ ga un wu ic̄ sta,
Doa ga un sta, doa sta un ga
Ic̄ up min egen Foet.

Ic̄ dösch hir up min egen Del
Min Rogg- un Weitengarw;
Min Lust is rug un swer un gel
Un stiw gear as min Döschestel
Un grow un unbidarwt.

Dat Kurn is min un min dat Brot,
Ss Drömt dat is dat Last —
Dat 's all gliik vel un all gliik got,
Nog hett, wen kirt fin egen Not
Un nimmt All as dat paßt.

Min Schöttel vuß un warm min Fack
Un rein min heden Bür,
Un Lunk min Dack, an Swamm min Fack,
Min Hus an Schimp un Schann un Snack —
Wat hett sonn Junke mir!

Förste Knop.

Set Förste Knop to Krog in Droegeen
 Un kem vun 't Bir he uppen Kroek,
 Denn füng he mächtig an to legen
 Un makt ut jere Duß dre Schock;
 Un der em denn doamank wen snacken
 Mit wu? wojo? wuans un wat?
 Denn pußt he up glik heir fin Backen
 Un roep: dat hürt up 't anne Blatt!

So set of ens he doa; dunn fär he, —
 Bi 't twet Glas Kroek doa wir he grar:
 — Is dat upsters en roares Were,
 Man of de Hoenejagd is roar!
 En Volk hew 'k achte bi de Eken,
 Twe anne up de Roggenbraek
 Un dre denn noch doa günt de Boeken,
 Wu nu se den Rappacke haf.

Na, gister ga ic mit Schaffüren
 Voer Middag 'n beten in 't Revir
 Un wull toglik of aw ens spoeren,
 Wat doa nich noch mir Hoene wir.
 As ic nu so hestewel buten
 Un na de Brak naft 'ranne kam,
 Sitt Musche Haf bret manke Kluten,
 As sonn Kaninken drus un fram.

Schaffür man, de entsamte Roete,
 De schest to hastig na em 'ran, —
 Heidi! up güng de Has, utret he,
 Hest mi nich sen! all wat he kann.
 Ich flink dunn min oll Schetding 'runne
 Un lang em ens gehürig na —
 Knick! knack! man Wunne aewe Wunne,
 Hen güng de Has, je ja! je ja!

I, denk ich, schüll di dat so dregen?
 Du nemst em doch gefährlich für!
 Ich sig dunn 'ran bet wu he legen,
 Doa seg ic' glik, wat Sweiß doa wir.
 Furtst spoer ic' dunn de Brak noch 'rünne
 Grarwegs bet in den Dammenkamp,
 Doa in dat Boklock, hal 's der Schinne!
 Was 'rinne krapen Meiste Lamp.

Ic lang doa 'rinn, man awtolangen,
Was he nich, wat ich langt un grep;
Wat was doabi recht antofangen,
He set to fast un vel to dep.
Doa moet sick doch 'n Mittel finnen —
Du kannst doa so doch vun nich gan!
So denk ic dunn, un dat Bisinnen.
Dat hülp mi, as dat oft all dan.

Insföll mi glik min Schrubenkräze,
De ünnen an min Varstock sitt;
Sonn Schruw höllt fast, licht los nich lett se, —
Dat was ken Frag, doa güng dat mit.
Aw makt ic dunn den heden Loppen,
De üm den Kräze 'rümme set,
Un hal mi Lampen as sonn Proppen,
De drang wat ute Buddel get. —

— — Na, sär dunn Köste Hübenbecke, —
Den Förste set tonegst he grar, —
Er Wurt in Iren, man sonn Stöcke,
Herr Förste, dat 's mi denn doch goa — —
— Begeten Se Er Mer nich, Köste!
Hel Förste Knop em flink in 't Wurt,
Wi kam' jo füß noch vun dat Beste
De Hoene aw, wenn lang dat durt!

De, vun de Hoene wull ic seggen, . . .
 As ic nast na de Haekes will,
 Se ic Schaffür den Kopp antreken,
 Un as sonn Mür so steit he still.
 Burr! burr! hen voer mi güng de Bagel,
 Dat hel Volk . . . föstein . . . meiner Sel!
 Ich mak of Für, man, dunner Hagel!
 Ken enzig Hon, ken Ferre sel.

I, segg ic, büst du denn biegezt hüt,
 Hest du an sonn oll Wiv di schürt, —
 Dat du din Kurn to fir di steckst hüt
 Un di so bandig dat mallürt?
 Ich ga dunn wire na de Koppel
 Un tik noch na de Hoene mal, —
 Doa, richtig! achte uppe Stoppel
 Dicht bi de Haekes föllen s' dal.

To 't Lareu nem 'k mi goa de Lit nich;
 Wi beir er na, Schaffür un ic, —
 Dat was bet na de Stoppel wit nich,
 Wu 't föllt, doa höllt sonn Hon of sic —
 Schaffür de füng glik an to spoeren,
 Un as na 't Pulvemat ic grip,
 Se 'k all den Hund den Kopp upboeren, —
 Doa stünn he voer 'ne Haefekip.

I, denk ic, is de Hund biseten ...
 Wat hett he doa? ... wat is em nu?
 Ick sta un sik un toew noch 'n beten,
 Man he steit fast up Krojedu;
 Goerwoar, he harr de Hoene drapen ...
 De Hoene, dat roek de oll Toel,
 De wieren na de Kip 'rin trapen,
 All föstein Hoene, meiner Sel!

Schaffür de günst, grar as sonn Deckel
 Woer 't Voßlock, wu de Voß in fitt.
 Ick sla fix to de Kip er Deckel;
 Wat, segg ic, deist du nu doamit?
 Ick will to Hus all mit se stüren,
 Man as ic nege mi bisünn,
 Wull ic dat glik ens utprobiren,
 Wat ic nich recht mir drapen kün.

Ick moek de Kip dunn apen 'n beten.
 Dat en to Lit man 'rute kün.
 Un, as ic mit 'n Sten ansmeten,
 Doa burrt de Bagel enkelt hen.
 Burr! floeg dat, burr! ... knick! knack! so schoet ic —
 Ick wüsst jo, dat min Og nich droeg, —
 Bet all de Hoene to min Foet ic, —
 Ken dre Minut nem 't, — liggen seg. —

De Förste kleigt sic̄ still de Waren
Un̄ jaekt nadenlich sic̄ dat Kinn:
— — Ne, so wat lewt nich! Man dat Laren,
Herr Förste, güng dat denn so swinn? — —
Dunn roep de Förste: — Ach, wat, wedde!
Dat hört jo up 'n anne Blatt!
Wen, min oll lew lütt Hübenbecke,
Wen harr to 't Laren Tit of hatt! —

De frank Saen.

1.

— Hir, More! hir is goa ken Dog;
hir achte schint de Sünn
Grar as in Mai so warming noch,
Dat 's noch nich lat, — du weßt dat doch,
Wu gîrn ik buten bün.

Grar hir bi üns oll Immenschur,
Wenn 'k doa so sitt un denk,
Un 't summt so dichting voer min Ur
Dat stimmt so recht to min Natr, —
Doa stell man hen de Bänk!

De Kirch voerbi un Kirchhoff kann 'k
Mi doa so wit ümseen,
De grote Wisch un Schapdrift lant,
De hel dep Grund noch aw un mank
De Hellbarg heir de Se'n.

Denn wad mi goa to schoen to Mod,
Als wir ken Hoar mi krümmt, —
Ich denk denn goa nich an den Dot,
Ich men denn, all' wad werre got,
Noch ir de Winte kümmmt.

Un wenn de Sünn denn depe stiggt
Un geit to Rüst doa still.
Denn wad mi as sonn Bagel licht,
De grar sin irst Swunkferrern kriggt,
Un se besoeken will. —

2.

— Sünd dat de Kronen, More?
De Kronen de doa ten?
Hurt is all lang de Areboar, —
Kif du! mi is de Kopp so swoar,
Ik kann se so nich sen.

Sünd dat de Kronen, More!
De Kronen, wat doa schrit?
Mi is, as roep en eben mal
Hoch ute Lust vun baben dal, —
Ik gloew, dat 's all er Tit.

Sünd dat de Kronen, More?
Mi droemt velegen Nacht,
Wenn irst de Kron er Orre kreg,
Wat ok min Gewe aw denn toeg,
Denn würr 'k noch bete sacht.

Un wenn 't de Kron is, More!
Boer mi min Kopp to Hoeg,
Ick will, ick moet dat fülm mit sen,
Wenn se doa hoch voeraewe ten,
Ick stürw, wu 't dat nich seg. —

3.

Ach, More, More, ga nich furt
Un lat mi nich allen!
De gneteswart oll Spenn de lurt
Un roegt er langen Ben.

Süst nich? de gneteswart oll Spenn, —
Doa löppt s̄ de Eck to Hoeg —
De klick so nürig na mi hen,
As wir t̄ sonn arm lütt Fleg.

Ach, More, More! wenn du geist,
Denn schütt se glik heran
Un sett grar voer min Og mi meist
An t̄ Hart er Farens an.

Un mennigmal un mennigmal,
Denn wad — denn is mi so,
As boegt er scharpen Tän se dal
Un bet un bet nu to.

Ach, More — More, ga nich furt —
Un lat mi nich allen!
De gneteswart oll Spenn de lurt
Un roegt er langen Ben! —

Ollendel.

De Ollsch hett nu dat Ollendel,
Lütt Kame bi den Bur'n,
Nich neweschrug, nich newevel —
Up 't Soar sôß Schepel Kurn.

Er Mann is dot, er Saen is dot,
Beir ünne enen Sten;
Ken Kinnskind wad bi er noch grot,
Se fitt nu ganz allen.

Se fitt un spinnt, se spinnt un fitt,
Er Finge is halw lam;
Er Foet doa will 't nich recht mir mit,
Se brekt woll ball tosam.

Man Abens wenn dat schummern wad.
Denn hinkt se voer er Doer,
Denn roegt sick wat, denn roegt sick dat,
Als würr se jung, in er.

Denn fürt de Post doa lank de Strat,
Doa achte bi den Se;
Denn macht de Swage sicx parat
Un dörch dat Holt blößt he.

Dat klingt so soet, so egen jo
As Sang un Dergel her;
So nipp hürt denn de Ollsche to,
As bloes he man foer er.

Un wenn tolleß dat Hurn vestümmt,
Denn fikt se na de Stirn,
Wu en bi en herute kümmt,
Dat füt se goa to girn.

Un wenn en Stirn vun Heben föllt,
Denn föllt he er in 't Hart;
Bit wad er 't as de ganze Welt,
Hell as 'ne Altoakart.

Schüsst du dat fin.

Wenn Allens slöppt, wen ensam doa
Un harikrank up fin Pael dem liggt
Un finnt ken Og vull Slap un goa
Ken Rast voer Oelle un voer Gicht,
De denkt woll: Wenn du slapen künft
En Stunn an Riten' un an Pin -- --
Doa här! De Hoshund hult un günst!
Is dat din Rop? Schüsst du dat fin?

De Mulwarp, de smet gestern jo
Up in de Raek geart ünne 'n Hird;
Se tüschenlen dat all sick to,
Grotware un Marik un Dürt;
Se segen witt ut altohop.
'Ne Tran harr in er Og Karlin ...
De Mulwarp smet! Is dat din Rop?
Schüsst du dat fin? Schüsst du dat fin?

Wat is dat All as Angst un Not,
As Nacht an Stirn, Wedag an Enn';
Ach, wir 't doch irft voeraewe blot
Un droegen s' in din Sark di hen!
Wat naelst du foer 'ne ewig Tit,
Dot! mit din Morgensünneschin — —
Doa hür! doa hür! de Ul de schrit...
Is dat din Rop? Schüsst du dat fin? --

He stürw.

— Nu, Meiste, schruw he to dat Sarf!
Nu, More, More, mak di stark
Un droeg di aw din Lran!
De Wag de für nu voer Johann
Un Schritt foer Schritt lettst du din Spann
Hen na den Kirchhoff gan.

Wi, Rinne, wi ga mit to Hoet;
De Weg to Gott is ümme got,
Un is 't sonn swoaren Gang,
So swoar as ic̄ em gan nu moet,
Mi drägen doch sacht hen min Hoet,
Wir he noch ens so lang.

Wat freugt ic̄ mi, as Gott em gew, —
Sonn enzigt Kind hett en so lew,
Wat helpt dat alitosam!
He stürw; ic̄ bring em na sin Graw,
Gott's Husdoer is 't, doa sett 'k em aw —
Für to, in Jesu Nam! —

Sin Hoar was gel.

Dat was inne Lust doa froeg he er,
Wat se sin Brut sin möcht,
Dunn tröck s' er Münt tone Bünt un fär:
— Du wirst mi grar de recht!
Du hest nich Hus un du hest nich Hoff
Un du süßt na Nids nich ut, —
Din Hoar is so gel un din Lust so grow,
Soek di man 'ne anne Brut!

— — Min Lust de 's grow un min Hoar dat 's gel,
Un as icb bün, so bün 't, —
Man icb holl vun di so vel — so vel,
As 'ne Lewark vun er Flünk.
Du büsst min Irst un du bliwst min En,
Wenn du mi of vun di stöttst;
Du hest mi süß nich so stor ansen,
Man dat du 't nu vegettst.

Un Hus un Hoff is all recht got,
 Dat geit so wit as 't geit, —
 Doch soeg noch Ken an de Hungepot,
 De wat don kann un wat deit.
 Min Hoar dat 's gel un min Gust de 's grow
 Un ict hew, wat en hebben moet,
 De flinkste Hand up 'n ganzen Hoff
 Un 'n still un tru Gebloet.

Ick wet woll wen di din Kopp vedreit,
 De kriggt di noch hel in de Sner!
 Wenn din Sünn hüt noch so grell schinen deit,
 Din Storm kümmt mortn achteher.
 He kriggt di, he is doa an na dan,
 Wat büst du blind un dull!
 He is all 'n halw Stig Dirns nagan
 Un makt sacht dat Stig noch vull! — —

— Ga du man hen wu du henhür'n deist,
 Ick wet woll wat ic̄ wet;
 Min Schatz den mag ic̄ alle — allemeist,
 Un dat 's glik got, wu he het.
 De kriggt tofüm Soar sin Bare sin Ster,
 Wenn de Swaelk ut 't Nest 'rute ficht,
 De kümmt vun de Solidaten her
 Un wet woll wat sic̄ schickt.

Snack du so klok as du magst un wist,
 De Sak steit nich so schlimm;
 Ga du man hen wo du herkam' büst,
 Du snackst mi doch nich 'rum! —
 Doa sweg he still un fär ken Wurt,
 Still harr he 't an sick nam'
 Un tröck aewe dat grot Wate furt.
 Un is nich werre kam'.

Marik de wüßt woll wat se wüßt.
 Hell schen un het er Sünn;
 Se küßt ern Schätz un strakt un küßt,
 So vel se mücht un kunn.
 Un as dat Früjoar kem dunn 'ran
 Un 't Somme worn wir, —
 Dunn gew s' em all wat en geben kann,
 Mir as er Hart, vel mir.

Un as se em harr geben all,
 Un de Swaelk 'rute fel ut 't Nest,
 Doa harr he nog un Knall un Fall
 Is up un furt he west.
 Er Fünste dat stünn up mennig Nacht,
 Er würr so we, so we, —
 De Wind de störr doa 'rinne facht,
 Man wen nich kem, wir he.

De Wind de sloeg de Stoppel swart
Mit scharpe Hagelswep;
De Wind de sloeg er in er Hart,
Dat de Xan in 't Og er loep;
De Storm de sloeg mit sin Hagelseiß
Lo Schann er schoenes Kurn, —
De Storm de ret er de Ros ut dat Hoar
Un let er man den Durn.

So set se in er Kame doa
Un went un stent un sät:
— Wat de Xane sproek is worrn nu woar,
Min Storm de kümmt achteher;
Sin Gust was grow un sin Hoar was gel;
He harr wat en hebben moet, —
En Hart vull Lew, 'ne irlich Sel
Un 'n still un tru Gebloet! —

De Kronen.

De Kronen trecken hoch doa aewe 'n Se.
De Metten flüggt un spinnt de Stoppel in;
So witt is doa dat Feld vun, as wir 't Rip
Un Frost un Sne. Dat blänket in de Sünn,
Grar as witt Sir deit anne Dodenkron,
De ünne Glas an den Kurpile hängt
Dicht bi de Dergel, wenn de Sünn se dröpt
Dwaß dörch dat Altoafinste Sündag Morns.
Frank liggt de Ird doa as 'ne schoen' jung Fru,
De se to Verr hew bröcht, as er Stunn kem,
Un de 't Melkewe aewestan nich kann,
Cosam doaraewe bredt un starben moet
Un selig, still un gottgefällig starwt:
Se wet, er Kind dat aewelevt er doch,
Dat liggt vull Leben in sin Bündeln doa,
As inne warme Weg, in Fack un Timme.

De Kronen trecken hoch doa aewe 'n Se.
Klamm hängt dat Low un matt an Talg un Twig;
De hel oll Wold steit irnst un stumm un still,
So still un trurig doa un in sicke kirt
As en, up den mit ens dat Unglück kem,
Un de nu noch sicke nich to faten wet.
De Sük is braken in sin hoges Hus;
Sin Kinne fallen voer em en bi en
Un ligg' nu stiw, veschräumpt as Liken doa,
De unnor un vull Glenn storben fünd.
Un wu sonn arm lütt Blatt noch groen sicke höllt,
Dat föcht so ängstlich na de Sünn, as wenn 't
Veklagen wull de boes oll Nacht bi er,
Rurip un Frost un Hagel, Storm un Wind,
De em so nürig na de Görgel fat,
As hungrig Wülf dat Aulanum in de Hörd.

De Kronen trecken hoch doa aewe 'n Se.
De Grund de dampft, un de grag Dak de stiggt
Hochup un trekt doa aewe 'n Hellborg hen,
As wir er-Dörp doa achte aw wu brennt
Un swelt nu noch un rokt in Schott un Asch.
So matt un blek un aewenächtig süt
De Sünn up all de Starbensangst voer er,
As kunn' s dat Glenn goa nich aw mit sen,
As ob de lüttst Grashalm, dat lüttst lütt Blatt,
Dat doa to Enn nu geit so led er der,
As wir 't 'n Kind, dat noch nich spreken kann
Un all sin Led man mit de Ogen flagt.
De Sünn süt in den Dot bidroewt, as en

De goa to giren, wu giren nich! helpen der,
Un den an sin warm Hart so dep dat geit,
Dat he dat mücht un doch nich helpen kann.

De Kronen trecken hoch doa aewe 'n Se,
Un wat doa schrift dat is de Kron er Kop.
Süß du? Doa trekken s' furt in Reg un Gled,
Als Mannschaft heu, de Orre fregen hett
Un de nu awmarschirt ut 't oll Quartir
Börnwartsch de brere Landstrat Instig lauf;
Se wet-dat woll, er Disch is werre deckt
Un vull un riklich deckt, wuhen se gan.
Es 't of 'n got Stück Wegs, dat voer er liggt,
Un moet doa mennigen an gloewen of, —
Wat se torüch hir lat is bitterboes,
Dat wir foer se so hart un slimun un leg,
Als foer de Armot is de dür Eit,
Sonn Not, as Süß un Hunge foer üns Minschen,
Sonn Not, as sach't de Krig üns oft all bröcht,
De, wat de Freren spoart hett, rowt un frett.

De Kronen trecken hoch doa aewe 'n Se. —
Wi hak' un ploegen, meun un egtern üns
Boer Däu un Dag bet in de dafig Nacht;
Wi perrn un lopen, rönnen, trizen, schuben,
De En den Annen stoe' wi, wen toirst
Aufkamen deit, man wi wet füsst nich, wu?
Wir of üns Harvst un Winte lang alldoa,
Wi don, as kem de Aurst üns all noch mal,
Als kunn' wi nog nich aw doa All vun frigen,

Den Metten sen wi nich, de Stoppel nich,
De Kron de sen wi nich, de vörwartsch treckt,
Un foer de Kron er Nop doa sünd wi dorw, —
Bet dat üns Orre kümmt. Wi sen nich to,
Wat foer de Foart üns Flünken stark nog sünd;
Kümmt Tit, so men' wi All, denn kümmt sach Rat.
De Tit de kümmt. Hür, hür, de Kron de röppt!

Un schüll ic̄ ire vun di gan.

— Un schüll ic̄ ire vun di gan,
Dat matt mi goa to bang;
Am lewsten güng ic̄ mit di tosam
Den leſten swoaren Gang.
Ic̄ hew mi so, üns Herrgott wet ic̄ t!
An di, Hannjochen, wennt,
Dat schütt mi up min Hart so sver,
Wenn üns de Dot nu trennt.

Un schüll ic̄ ire vun di gan,
As wi dat denk' alreib,
Denn wes man nich to trurig, Hans,
Dat do mi nich to Ler!
Denn toem ic̄ in min Graw so lang,
Hannjochen, het du kümmt
Un, as din oll Brut, aw mi halst
Un mit to Gott mi nimmst. —

De voernem Gast.

— Min Saen, perr nich so hart,
Perr up nich vull so fast!
De Del un Sal de knact un knarrt
Un hir is 'n voernem Gast;
De is hüt aw hir stegein,
Dreggt up sin Kopp en Kron, —
Ulem din lew More wegen
Moet wi em Ir andon.

Mak apen du man sacht,
Ganz sacht de Ramedoer,
Doa kannst em sen in all sin Pracht,
He steit an 't Berr bi er;
Sin linke Knakenhand hett
He up de Stirn er leggt,
He swiggt — man na den Kirchhoff wist,
Min Saen, he mit sin recht! —

Marik.

— Du süßt jo so blek un so leg, Marik!
Wat süßt du so nüsteblek!
Wat söchst du doa achte den Maelendik —
Doa ünne dat Schelf bi de Ekk?

Segg, is doa wat an — wat an, Marik!
Is dat woar, wat se vun di seggt?
Na de Aukt doa segen wi all dat glit,
Doa was wat mit di nich recht.

Du harrest all lang nich mir lacht — nich lacht.
Un wat du goa nich mir singst,
Wenn's Abens mit din Melkendracht
Du na de Regel günst.

Du kregst sonn Krink üm din Og, Marik!
So drang un so voll würr din Schick,
Un den Smitt sin Dört un den Mölle sin Zit
De tüschn nu to wat sick.

Un wat se to sick tüschen don
Dat is en graesig Wurt,
Herr du mein Gott un Jesu Son!
'E will newe min Tung nich furt.

Din Og is so holl un boll, Marik!
Un din Lucht de halst du so swer,
So graesig süst du mi an as 'ne Lit.
De sülst sick 'n Led ander.

Du süst jo so leg un so blek, Marik!
Du süst jo so nüsteblek!
Wat söchst du doa achte den Maelendit
Bi 't Schelf doa un de holl Ef?!

De oll Et.

De Holtwoar hett 'ne Et awslan
Bi 'n Ambarg doa an 'n Soll;
Vel hunnet Doar harr de doa stan,
Un dat he s' sloeg hett noerig dan,
Se was all holl un boll.

Man mi, mi sleit dat swer an 't Hart,
Wat nu de Drumme doa liggt.
Ik was so in den Bom venarrt,
Mi wad dat voer de Ogen swart,
Dat is 'ne Tran de stiggt.

Mi is, as ob mi nu wat felt,
As leg min leht Gründ dot
As Sung hew ic min Spill doa spelt,
Min irst Pip smoekt un Quäken swelt
Un Lüffken brart to 't Brod.

Rast droep mi Wendelk bi de Et,
Wenn 't an to schummern füng;
Doa was dat Moss so dicht un wet,
Doa set wi dal un klaent un sproek
Grar as üns Hart üns güng.

Un harr ic^k haft un egt, denn set
Ic^k gирn doa in dat Gras
Un droegt mi vun min Stirn den Swet
Un dacht so dit un dat un et,
Wat in min Kip grar was.

Nu bün ic^k olt, ic^k kann Nicks mir,
Min Hand un Arm is swac^k.
All lang liggt Wendelk in de Ird;
Ic^k mücht man dat ic^k bi er wir,
Ic^k warr all goa to fac^k.

Ic^k mücht de Holtwoar kemi un sär:
— Na kumm man her un soek,
Wenn morrn den Block se sag', söß Brer —
Dat is all wat di noerig der —
Oll Mann, di ut diß Ek! —

Möllegesellen.

Doa prügeln de Möllegesellen
Doa haben all werre sic! aw;
Nu will ic! di mal wat vetellen,
Un sünd 't ok man olle Ramellen,
Un dösch ic! man lerriges Raß.

De Winte — de Winte de kümmt nu,
Un wenn voer din Dönsk he nu sitt,
Dat picelstenkolt is doa buten,
Denn kriegen witt Bloemes de Ruten,
Witt Bloemes as Lilgen so witt.

Un schint denn de Buslmand doa achte,
Denn blänkern de Ruten so blank
In richtige Eddelstenpracht se,
Denn blißen so hell in de Nacht se,
As wiren vor' Rosen doamank.

Un buslert denn lustig din Aben,
 Is warm dat, wu dull dat ok frirt,
 Ründüm di un ünnen un baben,
 Un wußt denn den Winte nich laben,
 Denn büst du sonn Winte nich wirt.

Doa prügeln de Möllegesellen
 Doa haben all werre sick aw;
 Nu moet ich di noch wat betellen,
 Un sünd 't ok man olle Kamiellen,
 Un dösch ich man lerriges Kaff.

Din Winte — din Winte de kümmt nu.
 Kit, wu up din Schullern he sitt!
 As wirst du 'n richtigen Mölle,
 So hett all instoewt di dat Delle,
 So witt büst, allaewe so witt.

De Frost de hett snurrig vel Bloemes
 Di malt üm din Ogen un Münt;
 'Ne kakelsnakische Dart Bläre
 Hett tekent dat rusig oll Were
 Grar aewe din Branen di ründ.

De Blomen de sen all so duff ut,
 Un fär ic: smuck laten se di,
 Un wat as 'n Struß se utsegen,
 Denn müßt as 'n Spizbow ic legen,
 Un, denn wir ken waar Wurt doabi.

Brennst achte din Ruten in 'n Aben
 Du aewest dat richtige Holt,
 Is hell in din Kopp di dat haben,
 Denn wael' wi din Winte di laben,
 Denn büst du, denn würrst du nich olt.

Un gleut goa din Hart doa noch achte,
 Denn blänkern de Blomen so blank
 In richtige Eddelstenpracht se,
 Denn blizen so hell dörch de Nacht se,
 As wir'n ror' Rosen doamank.

Doa prügeln de Möllegesellen
 Doa haben all werre sick aw;
 Dat müßt ic̄ di doch man vetellen,
 Un sünd 't ok man olle Ramellen,
 Un bösch ic̄ man lerriges Raff! —

Ruflas.

Dannboemeken, Dannboemeken
Dat stünn doa dep in 't Holt,
Doa achte mank de groten Boem,
Bet dat sin Enn de Somme nem
Un bet de Winte werre kem,
So rufig un so kolt.

Dat was Hlgabend, was Kinnjes.
De Storm de hult so dull; —
Grar as sonn hungrig Wulf so boes,
So iwig foart he dörch de Schnes.
As ob he Murd un Dotflag blos
Un Allens freten wull.

De groten Boem de schürrten sic, —
Dat güng dörch Bork un Bast.
Dunn fär de alleöllst oll Ef
So er negst Rawebom, de Boek:
— Du füst denn rein so klamni un blek,
As ob du basten schaft!

Sü, nege sünd 't drehunnet Doar
 Doa harr wi grar sonn Küll;
 Ich wet, dunn stünnt du noch nich doar;
 Doa was dat rein so kolt, foerwoar!
 As ob de Wold mit Hut un Hoar
 Up ens vefresen schüll.

Dat knallt, as wir doa grot Driwjagd,
 De Forst dörch aeweall;
 Dat was 'ne goa to slimme Nacht,
 De Frost de harr sonn grausam Macht,
 De siwsten Boem, ir en dat dacht,
 De bisten mit sonn Knall.

Dunn stünn de hel Nurdkant in Für,
 As set doa de vor Han
 Hoch haben hoch up de oll Ird,
 As ob dat ut mit er nu wir,
 As schüll s' de annen Stirn to Lir
 In Schimp un Schann vegan.

As naft dat werre Früjoar würr
 Doa was dat Glenn grot;
 Bun de oll Boem doa stünn de drürr
 In Bork un Baxt as droeg as Schürr,
 Bespakt de Talgens, moer un schnirr,
 Un all dat Jungholt dot. —

Dannboemecken, Dannboemecken
Dat harr dat aw mit härt;
Dunn würr so angst em uppe Ster;
As Hagel kolt, Istappens sver,
As Metzes sharp vun haben her
So felen dal de Würt.

Dannboemecken! Dannboemecken!
Un ir dat Morrn noch wad,
Denn fött de kolle Dot di üm
Un treckt di Kron un Nadel krümm
Un ritt di an din Wöttel 'rum
Un makt di stiw un swart.

Min arm oll lütt Dannboemecken!
Wenn 't Früjoar werre kümmt,
Denn wunnern sic, verwunnern sic
Swinegel, Has, Kattke, Rieck
Wu droeg du würrst un swart as Rieck,
Wu nakt un wu deschrümpft.

Denn schugen grugen sic voer di
Din goren Frünn sic all —
Stiglitsch, Blagweptirt, Heiste, Fink,
Binvagel, Schacke, Droßel, Münk,
Samst Schnarr un Bipp un Rothüting,
Rukuk un Nachtigal.

Denn flüggt blot de oll Regenmür
Ganz sachting na di 'rup,
Sitt haben doa in enschen furt,
Un ob den helen Dag dat durt,
Un lurt un kikt un kickt un lurt
De lütt Grotjoechings up.

Denn slickt de Woß sick na di 'ran
Sacht, as de Dew dat don,
Un fangt doa still to krahen an
Un gröwt 'ne Kul, so flink he kann,
Un purrt dicht bi di, oll lütt Dann,
Sick in sin stalen Hon.

Nast plückt din Nadeln sick de Wind
Un streugt se dörche Wold; —
As harr se dinen Dot di günnt,
Krüppt denn de Arre hen, de bliñn',
Wu du so lang hest stan, un sünnt
Sick achte 'n Poggenstol

Min arm oll lütt Dannboemeken,
Un is doa goa ken Gnar?
Büst noch so jung un smuck un schoen,
So ovarig büst du antosen,
So drall un stor, so frisch un groen, —
Wu schar üm di, wu schar!

Dat 's bitter, wenn en starben moet,
 Man, ach! wu hart, wu hart,
 Wenn en so jung kümmmt vun sin Goet,
 Wu 't beten Leben noch so soet
 Un vull dat Hart is, vull un het
 Un in sin Glück venarret.

Dat 's bitter, wenn en starben schall,
 Un harr he rillich hatt
 Dat Delle, wu de Wöttels all
 Beollmt sünd, un de Bom doch ball
 Hüt ore morrn vun sülst to Fall
 Kümmmt Stamm, Bork, Telg un Blatt.

Un denn sonn bitterboesen Dot!
 Du kümmst, lütt Bom, mi voer
 As sonn arm Goer, dat naft un blot
 De Landstrat lank in Angst un Not
 Sic slept un gnagt an schimmlich Brot,
 Wegjagt vun jere Doer;

As sonn lütt arm velaten Goer,
 Dat in de Awfir krüppt,
 Wil de oll boef Stewmore er
 Den Dot günnt un er giren to Ler,
 Wenn Nümms dat seg, dat Legst ander,
 Dat en an 't Leben grippt.

Min arm oll lütt Dannboemeken,
 Un is doa goa ken Gnar?
 Büst noch jo jung un smuck un schoen,
 So oarig büst du antosen,
 So drall un stor, so frisch un groen, —
 Wu schar üm di, wu schar! — —

Dunn knarrt un gnurscht un quift de Sne;
 Dunn kem de Holtwoar gan, —
 Sin Watestewel hoch an 't Kne,
 Sin dicken Klausch vun Kordure,
 Sin Boßkrott aewe 't Ur harr he
 All will un woll andan.

Grar lanke Schnes doa kem he her
 Na den lütt Dennenbom,
 As ob he den sick soeken der,
 Un tröck sin Kniffang ute Scher
 Un boegt halwwegs sick dal un sner
 Den Bom aw Span un Spon.

Awschürr he ute Kron em flink
 Den Sne un Kurip dunn,
 Upboer he sick dat smuck lütt Ding
 Un lacht sick still vegnoegt un fünf
 Voer sick to fleuten an un güng
 Dwaß dörch dat Holt doavun. — —

Doa in de Dönsk wat 's dat foer 'n Larm
 In dat oll Jägehüs?
 De grot Stuw is hell, blank un warm,
 De Holtwoar hett sin Fru in Arm,
 Un grar as sonn will Immenswarm
 Towt doa dat Goerengrus.

Ruflas hett klingt! Ruflas hett klingt!
 Hurra! As Küselwind
 Wenn 't werert, rönnt, hüppt, danzt un springt,
 Hallot, jucht, trischt dat lacht un singt,
 Wat mi he bröcht, wat di he bringt ...
 Wu selig is sonn Kind!

Doa stünn vull Stat Dannboemeten,
 As droeg 't sin Hochtitstüg,
 Blank in sin Kron 'ne gülle Han,
 Mit siren Bännes angedan,
 Un ror un gel Wafstapels stan
 Em hell up jere Twig.

Wat dreggst foer snakshes Awt, lütt Bom!
 Vun Appel, Backer, Plumm,
 Vun Honnigfoken, grot un lütt,
 Vun Pepenaet, vun brun un witt,
 Un Saffranpöppings vull he fitt,
 Un weck sünd schew un krünni.

Nicks felt doa wat doa an sick hört,
Nich Knarr, Fleut un Trumpet,
Popp, Klaetebüß un Stekenpird,
De Wag nich, wu de Popp in fürt,
Naeknacke, Crnmmel, Pött un Bürt,
Nich Sabel un Musket.

Dannboemieken, wat büst du rif, —
Wat deist er all to Gor!
Nich Fibel felt, nich Bibel, —
Hoer Hans un Koarl un foer Marit;
Hoer Krishan un de krusköppt Kif
De Tagel nich un Nor.

De Holtwoar streef sin swarten Boart
Un strakt sin smuck lütt Fru:
— Min Winachtsbom hett ok sin Dart,
Doa hett üns Herrgott Nicks an spoart, —
Min Winachtsbom, sär he, nich woar?
Oll Ollsching, dat büst du! —

Dunn kek se 'ruppe na ern Mann,
Er Og dat würr so grot,
Dat würr er vull bet an den Rand,
Loep aewe up er siren Band,
Se sär ken Wurt, sin ruge Hand
De drückt un küst se blot. — —

Dat was Hilgabend, was Kinnjes;
 De Storm de hult so dull,
 Grar as sonn hungrig Wulf so boes,
 So iwig foart he dörche Schnes,
 As ob he Murd un Dot slag bloes
 Un Allens freten wull.

Dat knallt, as wir doa grot Driwjagd,
 De Forst dörch aeweall;
 Dat was 'ne goa to boese Nacht,
 De Frost de harr sonn grausam Macht,
 De stiwsten Boem, wen harr dat dacht,
 De bisten mit sonn Knall.

Man in dat oll lütt Sägehüs
 Harr Nümmis nich doaup Acht.
 Ruklas hett klingt! Ruklas hett klingt!
 Dat rönnt un hüppt un danzt un springt,
 Hallot, jucht, frischt un lacht un singt
 Den Storm still, warm de Nacht.

Dannboeming dat stünn still un schoen
 As Altoalichte stan,
 So hell un blank un frisch un groen,
 As ob de Sommesünn doa schen,
 De Bagel Nachtigal doa kem
 Un füng doa an to stan.

As freugten doa mit em as sünst
Sin gor' Grünn all nu sick,
Stiglisch, Blagwepstirr, Heiste, Fink,
Winvagel, Schacke, Drohel, Münk
Un Schnarr un Zipp un Rothüting
Ratteke, Has un Rick. — —

Du rufig Storm, du Winte hart,
Kamt ji man Arm in Arm,
De en in Witt, de anne swart
Un nemt juch hen man Beir jug Part!
Sonn rechtes ächtes Minschenhart,
Dat bliwt doch groen un warm.

Un wat doa föllt un sick vefarwt, —
Wat hett dat all foer Rot!
Un wenn de hel oll Welt vedarwt, —
Wat! Menst du, wat dat Hart mit starwt?
Dat Hart hett ok den Himmel arwt,
Dat lewt un bliwt nich dor! — —

Dat 's grar as en dat dröppt.

En Soar is fort, en Soar is lang;
Hoer weet Wür, je doa löppt 't, —
Hoer anne humpelt 't lam un frank, —
Dat 's grar as en dat dröppt.

De doa moet slawen Nacht un Dag,
Wil dat de Anne slöppt
So don Nicks brukt un ok nich mag, —
Dat 's grar as en dat dröppt.

Hans treckt sin Klott un makt sich krümm,
Wenn oll dumum Krißhan röppt,
Un Hans hett lirt wat — na, wurüm? —
Dat 's grar as en dat dröppt

Din ganze Forst schütt rank un slant,
Min enzigst Wür wad kröppt...
Doa lett sick Nicks bi don, seggt Pant,
Dat 's grar as en dat dröppt.

De En de friggt 'ne gullen Kron,
De Anne de wad köppt,
Uln denten beir foer 't fülvig Lon, —
Dat 's grar as en dat dröppt.

Di bringt dat grote Lofz de Bur
In 't Hus, wil mi he schröppt,
Du wäst nu Graf un ic bliv Bur, —
Dat 's grar as en dat dröppt.

Ollijsabend.

— Ball is de Wise nu, de grot,
Up twölw all werre hen,
Un is he 't, is dat Ollijsabend,
Jung wat dat Nijoar denn.

Wen wet, wat doa all voer en liggt,
Ir 't werre geit to Enn;
Wu got dat mit en wad, wu slicht, —
Wen harr voerut dat kennt!

Dat het, wen mit sin egen Len
Sin Slarp koppaewe smitt
Slag twölw tonacht, de kann dat sen,
Wu lang dat Hus em litt.

Un wenn sin Scho wist uite Doern,
'Rut moet he toküm Doar;
Un wenn sin Hadden liggt na voern,
Blimt se foer 't Irst noch doar.

Dat het, wen an sonn Teken gloewt,
Wat de sin Teken kriggt.
En nigliq Frag is sacht veloewt,
Wenn 't achteher of drüggt.

Doa seggt de Klock all an... Herr Se!
Flink aw de linke Scho!
De kümmt vun 't Hart... Nu sleit 't! En... twe...
Dre... flink! Nu smit ick to!

Nu kik! Wat is mi dat? Nu bün
So klok ick as sonn Klas!
De Scho de wiss nich 'rut nich 'rin,
Liggt bi den Süll foer dwaß.

Na, kumm dat as dat kamen schall,
Kumm glatt dat, kumm dat frus, —
Na, Gott sin Segen aeweall
In Dönsk, Schün, Rame, Kaw un Stall
Foer di, oll Schultenhus! — —

Prost Nijoar!

-- Doa singt jo vun den Mornstern wat
Doa vun de Landstrat her; —
Kik, More, is de Krendschole dat?
Hans, mak dat Dur up er!
Un wen üns hüt Prost Nijoar! bringt
Un doato sonn schoen Led üns singt,
In Gottes Jesu Nam
Is he mi hir willkam.

Na, More, ga man hen un hal
Er oarig Brod un Speck
Un stell 'n Kroß mit Warmbir mal
In 't Rür er inne Ec,
Do ok 'n beten Honnig manf, —
De Sne liggt dep de Landstrat lanf,
De Jungs sind halw veklamit,
Dat sind tue Mil se kam'.

Lang aewest irst den Slaetel her
 Den Slaetel to min Schapp!
 Ich men, 'n Dale giw wi er,
 En Marktstück wir to knapp.
 De Rogg de lont un stiggt in Pris'
 Sü, doafoer bün ik Schult, Lovij!
 Dat west du, More, jo —
 Wat schürrst den Kopp du so!

Na, Jungs, nu halt ens oartig ut,
 As wir 'k de Suprindent,
 Recht ute Bost un vull un lut
 Vun Anfang bet to Enn!
 Dat de Kalfakte Takt recht höllt,
 Un Nümms nich ute Tonoart föllt,
 Dat Moll mi nich vesitt —
 Paßt up, ich fülm fing mit!

Sü, dat hett oarig woll mi dan,
 Dat het 'k mi noch 'n Led!
 Un as dat gan schall, hett dat gan, —
 Man, Jungs, dat ji dat wet
 Un achte 't Ur juch schriwt, das Moll
 Das gung noch nich so as das soll,
 Si tröckt to dull vun Lerre, —
 Na, aewe 't Soar kamt werre! —

Adschüs.

— Du hest mi so vel Fründschaft dan
Un büst nu so wit mit mi gan
Dörch Nacht un Dag un Dick un Dünn,
Nu wi 'ck di all wat got is günn'. —
Ich segg di nu Adschüs!

Torecht hew ic wat Darigs klaent,
Kann sin tovel of voer di draent;
Na, jere Bagel fleut sin Led
So as he na sin Snabel het, —
Ich segg di nu Adschüs!

Wi gan nu all Beir hir vunen,
Wen wet, wat wi üns werre sei,
Wen wet, wat du dat twete Mal
Of stiggest mit mi de Landstrat dal, —
Ich segg di nu Adschüs!

Wen wet, wat ic of Orrre frig
Un wire ga un wire stig;
Ich häng min Handstock an de Wand
Un schürr di, Brore, nu de Hand
Un segg di nu Adschüs! —

L'envoy.

Doa tüt en duster Were up,
Sürwest de Heben glimmt!
Dat lücht un leit un dunnert doa,
Wenn dat man up nich kümmt!
Doa 's Hagel in vun egen Dart,
De 's blag un swoar as Bli, —
Un wenn 't so neg herannefoart,
Denn kümmt dat up, ir en sick woart,
Denn treckt 't nich mir voerbi.

Hell klingt dat vun doa ünnen her
As Trummel un Trumpet
Un draent, grar as Kanonen sver.
As Büß un as Musket.
Na, man nich bang! Wat kümmt dat gelt!
Uens oll Land Mekelborg
Geit mit di, Landsmann, of in 't Feld
Un hett to rechte Tit sick stellt
Un sleit mit Gott sick dörch.

In Rostock voer de Brere Strat
Doa steit 'n hogen Sten
Un up den Sten steit en Soldat,
Un den kennt Sidween;

De was ächt mekelbörge Blot
 Un de vestünn den Kram,
 De hulp üns ens ut all üns Rot,
 Dat 's ewig schär, dat de is dot,
 Un Blüche is sin Nam.

De harr sick Anno dürtein lirt
 As grar sonn Were wir
 En Wurt, dat 's dusend Dale wirt,
 Ne, mir als Geld, vel mir!
 Dat Wurt, dat dunn he spraken hett,
 Drew ball dat Were furt, —
 En Hundsfott, wen dat je vegett
 Un wen sick doa nich up velett,
 Un Fluschen het dat Wurt!

Denn schenkt de lew Gott sacht noch mal,
 Dat wat üns noerig deit,
 Sonn rechten ächten General,
 De of sin Kram vesteit.
 Denn snall wi üns den Sabel an
 Un stroep' üns up de Brok,
 All wat de Plemp man boeren kann,
 Un kaen' wi denn noch fluschen man,
 Na, je denn fluscht dat ok! —

Anhang.

Die vom Verfasser des *Vagel Grip* befolgte Orthographie stellt als Grundsatz auf, daß die betonten offenen Sylben des plattdeutschen Dialects lang gesprochen werden. Er ließ daher die, besten Fälls willkürliche, phonetische Dehnung fort, auch da wo das Neuhochdeutsche sie hat. Demnach fiel, außer der Dehnung durch Verdoppelung des Stimmlautes, das dehnende e nach i, so wie das Dehnungszeichen h aus solchen offenen Sylben gänzlich weg. Statt Saat und Seel' schreibt er demnach Sat und Sel; statt ahn (ohne) und sehn oder gar seihn (sehen) hat er an und sen; statt Bier Bia und Sier (Bier Seide Seite) — Bir und Sir und statt Beh (Bieh) und See — Be und Se, und glaubt dabei, daß der des Plattdeutschen nur einigermaßen kundige Leser sich nicht nur bald und leicht in diese Schreibweise hineinfinden, sondern daß selbige ihm auch angemessen und gerechtfertigt erscheinen werde, eben weil das Plattdeutsche ursprünglich eine solche Dehnung nicht kennt, und weil Niederdeutsch und Hochdeutsch, zwei wesentlich verschiedene Dialecte, sich gegenseitig Nichts aufdringen dürfen, wodurch ihr Wesen irgendwie Einbuße erleiden könnte. Von den specifisch niederdeutschen Diphthongen bezeichnet der Verfasser den Doppellaut, der z. B. in Poar (Paar) gehört wird, stets durch oa; wobei er bemerkt, daß er das Umstandswort goa (gar) ohne das auslautende r schreibt, um es von dem betreffenden Eigenschaftswort zu unterscheiden. Der

eigenthümliche Diphthong, welchen man z. B. in naelen (saumselig zögern) hört, findet sich durchweg durch ae vertreten. Die Vorhylbe ver schrieb der B. mit ve, denn nach seiner Erfahrung hört man an ihr nie, wenigstens nicht in der mecklenburgischen Mundart, das auslautende r; und die Vorhylbe b e glaubte er aus ähnlichem Grunde durch bi geben zu müssen.

Die in dieser Sammlung befindlichen Lieder, betitelt: Bim — bam — beie, Pöppedeiken, Doenken und dat Led vnu dat Pack, 2. nahm der Herausgeber unmittelbar aus dem Munde des Volks und hat sie fast unverändert wieder gegeben. Das Lied Bagel Grip aber, welches der ganzen Sammlung den Namen giebt, wünscht er nicht so mißverständlich zu sehen, als sei, was er in der Fremde suchen ging und dort nicht fand, nachträglich von ihm in seiner Vaterstadt gefunden worden, oder überhaupt dort zu finden. Er ist nicht so blind, über das wirklich Solide, Gute und Liebenswürdige, welches es in letzterer, wie überall, ohne Zweifel geben wird, die „gelehrten“ Hinterwände, wo solche sich ihm zeigten, zu überschauen, — noch so eitel, ihre unterwühlte Brockenfälligkeit aus affenmäßiger Vorliebe wegläugnen zu wollen. Ramentlich giebt es dort eine, dem ganzen übrigen Mecklenburg graß in die Augen fallende, „Versacktheit“, wenn man sich so ausdrücken darf, welche den Verfasser jedesmal tief verstimmt, wenn er bei gelegentlichen Besuchen seiner Vaterstadt sein Auge auf sie werfen und bemerken konnte, wie die garstigen „Klehmstaken“ immer deutlicher zum Vorschein kamen. Er findet sich dann stets an die bekannte Fabel von der zur Theilung kommenden Anster erinnert. Neuerdings verheißt man ja, den alten Schaden in eine heroische Eut zu nehmen. Gott walte das! Aber um's Himmelwillen nur nicht similia similibus! Bei Alledem sind die beregten Strophen nicht aus einer gemachten Stimmung geflossen. Seine Freunde wissen, daß sie dem Autor wirklich vom Herzen kommen. Soll er aber ein vollgültiges Motiv für jene Verse anführen, so befindet er sich in gleicher Verlegenheit mit Oliver Goldsmith, den er

hier für sich reden lässt, und der bei ähulicher Veranlassung seinem Schwager Daniel Hobson gegenüber sich so ausspricht: Unaccountable, that he should still have an affection for a place, who never, when in it, received above common civility; who never brought any thing out of it except his brogue and his blunders. Surely, my affection is equally ridiculous with the Scotchman's, who refused to be cured of the itch, because it made him unco' thoughtful of his wife and bonny Inverary.

Kurzes Glossar über einige, weniger bekannte plattdeutsche Ausdrücke.

achtekänn wiederkauen.	bæwelst höchste, oberste.
Achtepurt Hinterthür.	Val Bohle.
Aewe kleiner Abhang im Felde.	ballern ein knallendes Ge- räusch machen.
Ailen Grannen an den Ach- ren des Korns.	bandig sehr groß.
anlappern sich anschmei- cheln.	basch barsch, herbe.
anmeigen den Aufang mit der Ernte machen.	basten bersten.
anmoden zumuthen.	Berklock Betglocke.
Appelbaack bereu Backobst.	Bewenadel Ziternadeln, mit welchen die Brautkro- nen der Landmädchen ge- schmückt werden.
Arre Ader.	bichten beichten.
Arre Blindschleiche.	bigoeschen beschwärzen
Arwten Erbsen.	biknüllen sich stark betrüben.
Aust Ernte.	binaut bekommen.
Awischriwt der Volksaber- glaube schreibt das Fieber mit kabbalistischen Zeichen ab, giebt auch wohl ein Butterbrod mit einer in die Butter gestrichenen Spinne zu essen.	biswoegt halb ohnmächtig.
aw schürren abschütteln, durchschütteln.	Blagoeschens Märviolen.
baben oben.	Blagweptirt weiße, un- eigentlich blaue Bachstelze.
	blarren das schreiende Wei- nen der Kinder.
	blest mit einer Blässe ver- sehen (von Pferden).
	Bozel Kegelkugel.
	boeren heben, Geld erheben

- bölk en das Brüllen der Rin-
der.
bösten bürsten.
Brak Brache.
Bräuhof Bräune.
Bregen Schädel, Verstand.
Brok das Bruch.
Brok die Hose.
brumfsing ein Ausdruck,
deffen die Ammen sich beim
Einlullen der Säuglinge
bedienen.
bücken bocken, Bockssprünge
machen.
Bukate gespenstiger Popanz
für Kinder.
bullern poltern, ein poltern-
des Geräusch machen.
Bulligreben Rauschbeere.
Bült eine unebene verwach-
sene kleine Rasenstelle.
bummeln baumeln.
buten draußen.
butt verdrießlich.
Dack Rebel, Wolke.
Deg Lüchtigkeit, Gediehen.
Del Theil.
Del Diele.
Desen eine Art Schnellwage.
Doenken Histroschen, kleines
Lied.
Dönsk Wohnstube.
dösch en dreschen.
draenen dummes, langwei-
liges Zeug schwäzen; dröh-
nen.
drang enge.
- Dresch ungepfügtes Feld..
droeg trocken.
Drumm ein kurzes dickes
Stück vom Stamm eines
Baums.
drusen schlummern.
drüsing, das diminutive
ing am Zeitwort soll ge-
wissermaßen aufmunternd
sein; höchst auffallend ist
es in der Form: ach Je-
sing jaeking!
druß verschlafen.
du knackt vorübergebeugt, den
Kopf zwischen die Schultern
gezogen.
dun betrunken.
Duwick Schachtelhalm.
Düffert Lauber.
Dürten Dorothea.
düsen durchaus genügen;
aber auch: sich schwindlich
fühlen.
Emme Ungeziefer an Blatt-
früchten, namentlich am
Rapps und Kohl; eme bi-
dan mit solchen Ungeziefer
bedeckt.
Emme Eimer.
egtern sich abquälen, ab-
arbeiten.
Fack der zur Aufbewahrung
des Korns und Heus be-
stimmte Raum in den
Scheunen.
fack matt, müde, entnervt.
Farken Ferkel.

farken Hertel werfen.	Gloribo Versteckenspiel der Kinder.
Hick Tasche.	gluppen etwas von unten auf mit schelen Augen ansehen.
Hik Beulenkrankheit d. Thiere.	gnastern in der Regel in Verbindung mit rastern ein donnerndes, rasselndes Geräusch machen.
Hik Sophie.	gnefeswart tiefschwarz.
Flaek für Irlicht.	gnurschen sagt man von dem Geräusch harter Dinge, die zermalmt werden, es bedeckt aber auch knirschen.
Fläm mstirn Johannis.	Gosber Winterkochbirne.
würmchen.	Gössel junge Gans.
Fleudus Flöte.	Grappen Lannen, Schrullen.
fluschen tüchtig und umfänglich schaffen, mit Gewalt und vollständigem Erfolge etwas durchholen.	graesen ein Grausen, einen Ekel vor etwas empfinden.
Flünk Flügel.	Greb en die zurückbleibenden häutigen und sehnigen Theile ausgeschmolzten Fettes und Specks.
Foar Ackerfurche.	gripen greifen.
Foart Eile, hast.	Grotjoeching Zaunkönig.
frani fromm.	Grus Schutt, Bröckel von Lehm, Kalk, Zucker, Steinen überhaupt feste Körpern.
furtst sofort.	grusen grauen, schaudern.
fünsch bößwillig, malitiös.	günsen winseln (v. Hunden).
Gaffel gabelartiger Baum am hintermast der Schiffe für das Besansegel.	gündt dort unten.
Gallen der 16te October.	Hannemann Spottname des Dänen.
Galmlock längliche Deffnungen in der Mauer an Kirchthürmen für den Schall der Glocken.	Hasenschoart Hasenscharte.
Gant Gänserich.	Hartspann Geschwulst unter den kurzen Rippen oder zwischen den Schultern.
Gat Goffe.	
Gaebel Giebel.	
Gär Gähre; wille Gär unordentliche wilde Lebensweise.	
Gelgoesch Goldammer.	
Gest Hefe.	
gestlich blaß von Krankheit.	
giren begehren.	
glau hell, heiter, wohlgemuth.	

haegen sich freuen.	Sarrling ein Jahr alte Lämmer.
Haeke Pflüger.	jaulen von dem Winselu der Hunde.
Heiste Heiter.	Unionjack Unionjack, englische Flagge.
hellig durstig.	Jüch schlechtes Bier, Bauche.
Henk Henkel.	fatkeln gackern.
hensteweln hingehen, fortwandern.	fatkelnasch gar zu seltsam, wunderlich.
hesch heiser.	fapen, gaffen.
hicken vom Aufspicken der Eier durch die jungen Küchlein.	farken das Geschrei der Dohlen und Krähen.
Himphamp unnuße Beihänge, Bierrathen.	fasprat verzweifelt.
hissen hezen.	Kattek Eichfächchen.
hoaren die Sense schärfen.	Kaw Rosen.
hojanen gähnen.	Kawel Abtheilung im Kartoffel- und Blaubsäcker.
hoeren hüten.	Kaeksch Köchin.
Hoete Hutmacher.	Kaete Rossat.
Hoewt Haupt.	temen feimen.
hucheln fichern.	kettelhaarig reizbar.
hukken niederhocken.	kiten gucken.
Hütte kleiner dreißiger Schmel.	kimmen von der scheinbaren Berührung von Luft und Erde am Horizont.
humpeln hinken.	Kimmeldorff Zahntuch.
humpelpot lahm.	Kinnjes Christkind.
Hüwing Häubchen, wie sie kleine Mädchen tragen.	klamm naß und erstarrt.
Ilt Iltis.	Klanne Klammer.
Immenschur Bienenstauer.	Klatt Klette.
inlürren einläutern.	klappern. Im Mecklenburgischen werden die Leute auf einigen Höfen zu Tische und zur Arbeit gellappert.
inpurren vergraben.	Klas Dohle, auch Schimpfna-me für dumme, alberne Leute.
Insen eine Sache in ernste Erwägung ziehen und sie erledigen. En Insen don.	
instörten einstürzen.	
jaeksen durchprügeln.	
jaeken jucken.	

- klatern der rasselnde Ton,
 der beim Schütteln und
 Fallen kleiner Körper ent-
 steht.
Klaetebüß Klapperbüchse
 für Kinder.
 kleigen sich mit den Fingern
 jucken.
Klewe Klee.
Kloewen spalten.
Klugen Knäuel.
Klumpsack ein an dem ei-
 nen Ende zu einem plump-
 en Knoten verschlungenes
 Tuch.
klunken vom Wasser, das
 ein dumpfes, glücksendes
 Geräusch macht.
Klünne schlechtes Bier.
Klür Farbe.
 klutzen an der Sonne ge-
 trocknete Mauersteine.
 knäglich Jammer erregend.
Knekkel Kniebiegung, Knie-
 höhle.
Knörr Knöchel, Knorren.
knüppeln stark betrunken.
knuffeln abknussen.
Kordure Corduroy, eine Art
 schweren, gerippten, nach
 innen geflüscht, baum-
 wollenen Kleidungsstoffs.
Koeteblaff Hundegebell.
koppheiste köpflings.
köttern Geschrei der Rohr-
 dommeln.
Köft Kruste, Brot.
- Krahböst** Krahbürste; mit
 de Krahböst straken = bis
 auf's Blut schinden.
krækeln frakelen.
kräensch mutig (von Pfer-
 den).
Kraet unartiges, verzogenes,
 dabei aber doch muntes Kind.
Krek kleine runde Pflaume.
Krendschoł Currendeschule.
 (Es ist dem Verf. unbe-
 kannt, ob es, außer in Gü-
 strow, noch in andern Städ-
 ten des Landes Currende-
 schulen giebt.)
Kringelkranz Kleinkinder-
 tanz.
Krint Korinthe.
Kronen Kraniche.
Kropp Kopf, geschwollene
 Drüsen.
kröppen vom Verlusten der
 Bäume, namentlich der
 Weiden.
Krümmstro abgedroschenes
 Stroh.
Kulen Grübchen.
Külpeln große schöne Au-
 gen, aber auch Glotzen.
küm kränlich.
Kunkeldan Name des Haus-
 hahns.
Kurripitsch eine Art Quab-
 ben, die der Bauer, noch
 neben dem Laubfrosch, als
 Wetterpropheten in Flaschen
 hält.

Kwesenkopp	verdrießlicher Mensch, andern Leuten Verger bereitende Person.	Mankurn	Mengekorn.
Kwinkel	ernamentlich vom Gesang der Lärche gebräuchlich.	Mar Modde.	
Kwuchen	husten.	Mar Made.	
Iat spät.		marachen	sich lärmend abarbeiten.
Langschächtig	langbeinig.	marren	vom leisen Weinen franker Kinder.
Lechel	hölzernes Gefäß zum Trinken.	mausen	zerstampfen.
Leg schlecht.		Maesch	Waldmeister.
Leien	wetterleuchten.	meigen	mähnen.
Lewark	Lärche.	Metten	Altweibersommer.
Lilgenkunfalgen	Maiblumen.	mitig	vom Wurm zerfressene Mehl.
Lim Leim.		Miren	Ameisen.
Liwken	Leibchen.	Mornstirn	das Lied Nr. 26. im mecklenburgischen Landesgesangbuch.
Loppen	eine kleine Masse Stoffs, namentlich von Wolle, Baumwolle, Seide u. dgl. Dingen.	Moem	ein gespenstiges Schreckbild für Kinder.
Lork	Frosch, unangenehme Person.	moer	mürbe.
Lucht	Lust, Athemholen.	Moet	Begegnen, Widerstand.
Lunk	eingefunkene Stellen im Dach.	Möllegesellen	von rasch fallenden Schneeflocken: die Müllergesellen prügeln sich.
Lurhals	lauthals.	Möllepung	Mehlsack.
Lusfchen	von dem Saugen d. Säuglinge, die immer den Daumen im Munde haben.	Muk	Mauke, Fußkrankheit der Pferde.
lüchten	leuchten, blitzen.	Mulschell	feingebackenes Kaffeebrod.
Lünk	Sperling.	Mur	Moor.
mallüren	Unglück haben.	Musche	das verstümmelte Monsieur.
mank zwischen.		Muschüken	Zwieback.
mankedörch	hin und wieder, zuweilen.	Müll	Rehricht.
		Mümmelk	gelbe Nigblume.
		Münk	schwarzköpfige Grasmücke.

Nawe Nachbar.	pipsig mit dem Pippes be-
Nawesch Nachbarin.	haftet.
naelen aus Saumseligkeit	Pirfot Klumpfuß.
jögern.	Plat groÙe Weiberschürze.
Naet Rus.	pliren mit zusammengeknif-
nege nächstens.	fenen Augenlidern nach et-
Neegenmür Neuntödter.	was schauen.
neigen nähren.	Plustebachen volle, frische
nipp auf das Aufmerksamste,	Wangen, hauptsächlich von
Genauste.	Kindern.
Nücken Baunen, Schrullen,	Plücken Geld.
böswilliger Eigenfinn.	plücken plücken.
Nümmis Niemand.	pofigschwammtwüchsig.
nürig begierig.	Poll das Haupthaar über
nüschen prügeln.	der Stirn.
Orr e Befahl.	pollsur von Bäumen, die
Osten-Sacken Graf O.-S.	an der Krone ver dorren.
Chef der freiw. mecklenb.	Poppeln poppeln, sich schnell
Jäger im Jahre 1813.	und zitternd hin und her
oet geziert.	bewegen.
Pann Pfanne.	Pöppedeiken Püppchen.
pannen pfänden.	praien zurufen, von Schiffen
Pael Pfühl.	auf der See.
Päk Salzlake über eingesal-	Prat lautes Schwatzen, Frau-
zenem Fleische.	basengeschwätz.
peilen auf der See die Lage	Premi Prämie.
eines Ortes mit dem Peil-	premsen vollstopfen.
compass bestimmen.	Prestes more Pastorin. Die
perren treten.	Frauen der Prediger auf
perwig siech, leidend.	dem Lande schlechten den
Pi Unterrock der Frauen.	unbescholtene Bräuten den
pickenswart dunkelschwarz,	Kranz ein.
pechschwarz.	prünen zusammenziehen.
Pile Pfeiler.	Pung Mehlsack.
Pimpkes eine Art ordinä-	Purksen Engerlinge.
ren Käses.	Pust Athem.
pipig fränklich.	Puß Fuß.

- P**ünkt eine zierliche Form und
 Stellung von Dingen, die
 sich falten, drehen und
 wenden lassen; die Münkt
 in die Pünktten die Lippen
 affectirt zusammenziehen.
Quadug große Kröte.
 quiken vor Schmerz ängst-
 lich schreien.
 quarren vom Wimmern
 kleiner Kinder.
 raken sammeln, raffen, geizen.
 Randal lauter Lärm.
 rastern ein rasselndes Ge-
 räusch machen.
 räteln rasseln, mit dem
 Nebenbegriff d. Erschütterns.
 Regel Gehege, wo die Kühe
 gemolken werden.
 Rieck eine lange Stange, ein
 Geländer von solchen in der
 Breite liegenden Stangen.
 Rieck das weibliche Reh.
 roaren laut weinen.
 Roggenschör die durch
 die sog. Hungerharke zu-
 sammengerechten Halme,
 die nicht in Garben gebun-
 den werden.
 Rothüting Gartenroth-
 schwanz.
 Roep Raufe.
 rug rauh.
 Rufklas auch Klingklas, eine
 abenteuerlich ausstaffirte
 Figur, die Kinder zu schrei-
 fen und zum Guten zu mah-
 nen, ehe sie zum Tannen-
 baum geführt werden.
Rummeln ein polsterndes
 Geräusch machen.
Runschen ein Schall, verur-
 sacht von runden Körpern,
 welche innerhalb concaver
 Flächen aneinander gesto-
 ßen werden.
Ruscheln hin und her be-
 wegen und dadurch ein ge-
 wisses Geräusch machen,
 besonders im Stroh oder
 vom Stroh.
 rusig stürmisch kalt.
 Rut Fensterscheibe.
 Rüstloch die Löcher an Kir-
 chenmauern, in welchen die
 Querstangen der Gerüste
 ihren Haltpunkt finden.
 sach vielleicht, wohl.
 sach Rat nicht so hastig!
 Warnender Zuruf.
Safranpöpping in Form
 von Figuren gebakenes
 und mit Saffran bestriche-
 nes Weißbrod, das zur Weih-
 nachtszeit gebacken wird.
 Sal Sohle von Gebäuden.
 Saebnbröere Siebenbrü-
 dertag, der 10. Juli.
 Schacke Wachholderdrossel.
 Schandoir Gendarm.
 Schanfewalz Chausseewalze.
 Sharpenwewe der Ross-
 käfer, auch Scharnbull,
 Scharnwivel genannt.

ſchäeweln durch lieberarbei-	Splerre Splitter.
ten ſchinden.	Spoen Span.
Schnarr Misteldrossel.	spoeren spüren.
Schoften Schornstein	ſtangeln mit den Füßen
Schott der Riegel, der Schutt.	etwas wegstoßen.
Schott der Schuß des Halmis	Stänne Ständer.
aus dem die Aehre bricht.	ſteideln ſich bauen.
Schrug knapp, karg.	Ster Bauer-, Büdnerſtelle.
Schrūw Schraube.	Uppē Ster auf der Stelle.
ſchulen mit halbgeöffneten	Uppsters jezt.
Augen ſeitwärts nach et-	Stot unbestimmtes Zeitmaß.
was blicken.	ſtraken ſtreicheln.
Schumimern Abenddämme-	Strün wilde Hummel von
rung, Schubſtunde.	Mädchen, zuweilen mit dem
Seiſh Sense.	Nebenbegriff der Unſauber-
Sir Seide.	keit und Liederlichkeit.
Sir Seite.	Süll Schwelle.
Sir niedrig.	ſünſt, ſünſ und
Slaty Pantoffel.	ſüß ſonſt, Conj. u. Adv.
ſlawen ſich abarbeiten.	ſwelen ohne helle Flammen
Slepkart dünnes, gezogenes	brennen.
Talglicht.	Swep Peitsche.
Slet junges, rundes Lang-	ſwol schwül.
holz, das zu Einfriedigun-	ſwinne geſchwinde.
gen und Belegen der Bal-	tag zäh.
kenlagen in Scheunen und	tarren zerren, begiren, fort-
Ställen dient.	während um etwas ange-
ſmiten werfen.	hen, was man nicht bewil-
ſmoeken rauchen.	ligen kann oder mag.
Snaken Schlangen.	Lates Zigeuner.
Sner Schlinge.	Leiken Zeichen, Vorzeichen,
Soll kleiner Teich.	Vorahnung.
Sogſand Wellſand.	Lek Bede.
ſpaddeln zappeln.	Velgen dicker Ast.
ſpätig ausgetrocknet.	tenz dort unten, jenseits.
Spann Geſpann.	tenzen am untern Ende,
ſparren ſich ſträuben.	am Fußende, dort unten.

- tillfoeten mit den Füßen
 krampfhaft zucken.
 Timme Scheune.
 Timte Timothe, Raigras.
 Titt Mutterbrust.
 tokum zukünftig.
 tonegst zunächst.
 trakeln mit langen Stichen
 durchnähen, vor nähen.
 trecken ziehen.
 trizzen an Seilen aufziehen,
 aufwinden, fortziehen.
 trugen trauen.
 tründeln drückt den Lauf
 und das Rollen runder
 Dinge auf einer Fläche
 aus.
 tschalken Geschrei der Dom-
 pfaffen.
 tscharken vom Geschrei der
 Hörer gebräuchlich.
 tschischarken desgleichen.
 tullen saufen.
 türern ein Haupt Vieh mit
 einem Strick an einen Pfahl
 oder ihm durch einen Strick,
 die Beine so eng aneinan-
 der binden, daß es zwar
 auf der Weide gehen, aber
 sich nicht verlaufen kann.
 tüschen zischeln, zuflüstern.
 Twäschens Zwillinge.
 Twel ein zweischössiger Ast.
 Twirn Twirn, blagen.
 Twirn Branntwein.
 unbidarwt plump, unge-
 schickt.
- Un gedur Mangel an Aus-
 dauer, Un geduld.
 unnor ungern.
 unno slig unordentlich.
 Untack Schmuh, Schmuglins.
 Unenripen d. Volkswiñ nennt
 die weißen Hüte unreife.
 upsters jetzt, hentigen Tags.
 utpalen aus der Schale lö-
 sen, von Bohnen, Erbsen
 und Hülsenfrüchten.
 utrappeln Maschen aufzie-
 hen, auflösen.
 Bagel Bülow Goldamsel,
 Pirol.
 Ve Bieh.
 ve firen erschrecken.
 ve legen vergangen.
 ve klamt von d. Kälte erstarrt.
 ve ollmt was von Alter zer-
 fällt, sich in Stücke zerreibt,
 namentlich vom Holz.
 vespatz zusammengetrocknet.
 bunanne auseinander, von
 einander.
 bunen auseinander, von
 einander.
 Wallen Wallfische.
 warweln wirbeln.
 Waßstapel Wachsstock.
 Watemoem s. Moem.
 wällig muthig, munter, von
 Pferden.
 Wäschen Bäschen.
 Wätić Enterich, heißt auch
 plattdeutsch: Arpel.
 Wedag Leiden.

Weldag liebermuth.	Wittfu Wittwe.
Wendelk Wendula.	woaren dauern.
Wennacke der Acker, der einmal nach der Brache gepflügt ist.	Wöttel Wurzel.
wennnen sich gewöhnen.	Wrat Warze.
We we knecht eine Art lang- und dünnbeiniger Wand- spinne, auch Schuster und Meier genannt.	wuans wie so? wozu?
Winbagel Krammetsvogel.	Wurt Wort.
Wipen Strohbündel zum Scheuern.	Wurt ein kleines, vom übri- gen Acker gesondertes Stück Land.
Wir Weide.	zaft kommt wohl nur in den
wis altklug.	Formen zaft twe und
Wissnut naseweis.	zaft drürr zu zweien, zu dreienv vor.
	zaustern sich zanken.
	Zipp kleine Misteldrossel.
	zipp gezierten, feinen Wesens.

Inhalt.

	Seite
Bagel Grip	5
Lünk un Gelgoesch	8
In Mandshin	10
Snedrewel	11
Hektpoppen	12
Däuwere	15
Stutenollsch	17
Swinslachten	19
Boer Däu un Dag	21
De Sünn	23
Areboar 1—3	25
Mirrn inne Nacht	32
Zwöschens	37
Bim — bam — beie!	39
Pöppedeiken	41
Hasselfstöck	43
Snire	46
Früjoar	47
Watemoem	49

	Seite
Grot Wasch	52
In 'n Dif	54
Sacht Rat	56
Uens Appelboom	58
Uene Koppel	62
Scholmeiste Boars	64
Maien	67
Pingsten	69
Achte in 't Holt	70
Ik men man so	72
Dat is un bliwt en narrsches Stück	73
Hartspann	75
Doenken	76
Wenn Nümmis dat nich süt	77
Wat mag ic̄ di gira	78
Wat jüst du butt un sur ut	79
Nu lat mi los	80
Henn helpt dat nich	81
Dat 's Dütsch	83
Bigoeschen	86
Wat wist du 't noch vesteken	88
Er is as mücht se wenem	90
Baben up 'n Barg	91
Hochtit	93
Grotmülle	96
Wegwize	98
Koll Fewe	101
More schelt	103
Mölles	105
Dat kümmt mit Hupen	107

	Seite
Hirabend	109
Posteljon	116
Anmeigen	118
Birproew	120
Achte de Hoch	121
More schelt all werre	123
Regenwere	125
Wi de Dütsche sick troesten don deit	132
Ramrad kumm!	135
Swart Ißch	137
Dat Led vun dat Pack 1—6	140
Scharpenwere	155
Ni Quartir	157
Oll Bare Knaf	159
Sin Bare was Scheppe	161
Don un laten	163
Uens Köste	166
Eng un woll	168
Wat hett sonn Junke mir	170
Förste Knop	172
De frank Saen 1—3	178
Ollendel	184
Schüst du dat fin	186
He stürw	188
Sin Hoar was gel	189
De Kronen	193
Un schüll ic ire vun di gau	197
De voernem Gast	198
Marik	199
De oll Ek	201

	Seite
Möllegesellen	203
Ruklas	206
Dat 's grar as en dat dröppt	216
Olljoarsabend	218
Prost Rijoar!	220
Wdschüs	222
L'envoy	223
<hr/>	
Anhang	225

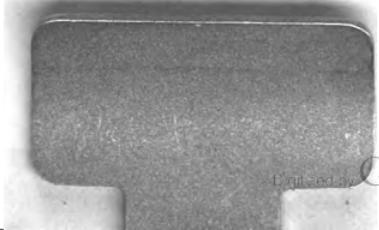
Naklapp.

Nu hew se richtig Freren makt,
Un All schrin nu! Hurra!
Irst würr sick kraht, nu wad sick straft, —
Wen wet, wat nu kümmt na.
Dat 's jo sonn Ullenspegelkram!
Wu is doa de Belat?
Dat kann noch goa to suurrig kam',
Holl wi nu üns nicht recht tosam
Un foer 't Nenwere p'rat.

Un wat sonn rechten Schapskopp is,
De praeftelt nu irst recht
Un deit sin Mul up ganz gewiß
Un schrigt: Hew 'k dat nich seggt!
So müßt dat kam', as nu dat kümmt, —
Nu wad 't All werre got.
Nu wad üns sülm ken Hoar nich krümmt,
Nu sen wi All, wu schoen dat stimmt
Bun 'n Kopp bet up 'n Fot.

Man wen sin Ogen open hett
De swiggt noch 'n beten still,
De köfft vun sulin sick nich un lett
Bekoepen sick ken Brill. —
Wat is nu witt? wat is nu swart?
Un wat is nu recht los?
Na, wenn de Voß irst huchlig wad
Un hüppt un haewelt mit sin Start,
Denn frugt em man — de Gos.

Digitized by Google

Digitized by Google